

Latwefchu Awifs.

57. gadagajums.

Nr. 7.

Dreschdeenā, 15. (27.) Februar.

1878.

Redaktera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westhorn k. Meyher) grahamu bohde Jelgawā.

Mahditajs: Meera sinās. Wisaunahs sinās. Dschadas sinās. Zi Kreewu lehgera dšhmed zc. Jaunibas noseregums. Luhgšana. Titumibas zeti. Sikti graudiat. Labibas zc. Naudas tirsus. Dabwanas. Atbildas. Studināšanas.

Meera sinās.

Ka Turki, kas wehl nesen Kreeweem til šrdigi pretim turejāhs, nu us reisi ir palikuschi par karstakajeem Kreewu draugeem, ta ir tagad ka wehrā leekama leeta. Starp Kreewu Keisaru un Sultanu pastahw wišā klufumā nolihkums, kur Kreewija nem Sultanu apakšā faweem spahrneem un tam esoht apdrohšchinajusi, ka neweens žits Turku walstis rohbesčas ne-aistkars. Tas wisupirms nu sismetohs us Englanti. War gan dohmaht, žit ruhkti tas Englantei nahkabs to redseht. Nu winai nau wis us ko atfaukterš, ka grib Sultanam wina galwas-pilsehtu palihdseht apfargahht. Sultanam pašham nu ir jau fawš žits fargš. Bet Englante nespehdama scho apkawošchanu panest negribeja puzelā palikt. Wina no Sultana pehz weza eeraduma prasija zela grahamu, ka war ar faweem kugeem braukt zaur Dardanellu wahrteem. Un kas tai jadsird? Sultans, kas agrāf danzoja, til ko Englante usswilpa, tas tagad atbildeja Englantei, ka winaš ne-attauj winas kugeem tuwotees. To Englante newareja panest. Wina dewa pawehli, lai kugi brauz ar waru zauri. Šbrauzā nu ari 6 kugi zaur un stahw 2½ weršes no Konstantinopeles. Bet ko ta nu zaur to ir panahkusi? Sultans fuhdsahs pee žitahm walstihm, ka Englante pahrkahpuš fena-kahs deribas; ta ir darijusi netizamū leetu, bes kara pee-teikšanasā ta lauschahs ar waru Sultana datā. Englante bij zerejusi, ka žitu walstiju kugi ari brauks pakal, bet Franzijs, Austrisja un Italsja dšrdebdamas, ka Sultans leeds, paleel šchim brihšham nenahkufčas, tā tad Englantes kugi weentuli tup tur juhrā un pašchi nesin ko dariht. Turklahht Kreewijai nu ir pilnam swabadiba, eet Konstant. eelščā, jo ko Englante papreefšchu darijusi, to Kreewi war dariht pakal. Kreeweem jau wi-fas šchihš diwi nedelas Konst. wahrti stahw walā, bet tee isgudrahm nogaidija, waj Englante pati nesapihšees un ir ari. Englantes ministeris fawā parlamentā nesinaja žitadi fawu waras-darbu attahknoht, ka fajidams: Englante esoht pawehlejuš braukt us Konstantinopeli deht fawu pawalsmeeku apfargahšanas un darohht scho darbu weenprahtibā ar Kreewiju. Bet latrs sin, kas tē par weenprahtibū ir. Englante labprahht faru us-nemtu un raudsiti Kreewiju pašeminahht, bet weena ta nezil ne-spehi un spehzigu beedru nekur ne-atrohht.

Par to šaraktiščanohs starp Englanti un Kreewiju sino wehl tā: Dillihdi ka Englantes ministeris bij Gortščakowam pašnosis, ka Englante eelstahht par wajjadšigu, weenu dalu no fawas stotes fuhliht us Konstantinopeli deht fawu pawalsmeeku drohščibas, tad Gortščakows tai dewa atbildu, ka ari Kreewija itin ar tahdu pat nodohmu weenu dalu no fawa karaspehlaraidišchoht us Konstantinopeli, ta weeniga šarpiba buhšchoht til ta, ka Kreewija, ja wajjadšiba radišchotees, gabdashchoht par patwehrumu preefšch wifseem kristiteem; tā tad šaprohtams eelšč šchi Kreewijas fohla neweens newareschoht melleht kahdu naidigu nodohmu.

Us to atkal atbildeja Englante, ka wina ar preeku to dšrdoht, ka Kreewijai pee tam nau nekahds pašlehts nodohms, bet to-mehr Englantei jafaloht, ka starp Englantes un Kreewijas fohli buhtohht leela šarpiba. Englante eimoht turp kā draugs, turpretim Kreewi eedami Turku galwas-pilsehtā nahktu kā eenaid-neeki un tas waretu leelas jušas un breefmas tur fazelt. Tā-pehz luhds, lai to nedarohht, bet wisuwairak luhds, lai ne-eet klahhtal pee Galipoles, jo laudis pa wifu Englanti eelstatišchoht to par til swarigu leetu, ka Englantes ministeris newarohht paliktā tagad to nepeeminejis. (Englantei bail, ka Kreewi ar Galipoli ne-eešlohga Englantes flotu kā šlasdōs.) Us tam Gortščakows nebij winai wehl atbildejis, bet us žitahm pusehm bij gan šinojis, ka, ja Englantes kugi nekufstehchoht no fawas weetas, kur tee tagad (2½ werš. no Konst.) stahw, tad warbuht ar Kreewi ne-eešchoht Konst. eelščā. Til weenu leelu redutu „Samidi“ it turu pee pašchas Konst. Kreewi ir gan eenehmufchi un lika Englantei fajiht, ka ari wini tur esoht eegahjušchi pilnam kā draugi Turkam. — Sultanam tomehr pee šcheem abeem nahk fawas dohmas. Winaš stipri us tam taišahs, želtees pahri us Afrijas krastmali.

Par to nahklošchu leelu meera konferenzi raksta, ka tagad esoht nogudrota weena šapulze Badenēs pilsehtā, kur gan til tee 3 warenee ministeri: Gortščakows, Bismarks un Andraš fanahkšchoht un raudišchoht weendš prahtdš tapt.

— Ta meera lihščanasā leeta wehl eet us preefšchu. Sultans ir pawehlejis fawam weeneekam Berlinē, Šadula Wei, lai brauz us Adrianopeli par palihgu pee meera noderešanasā.

No Konstantinopeles rakstija 5. Febr., ka Kreewi wehl nebij Turku galwas-pilsehtā eenahkufchi, kaut gan teem želā wairš neweens Turks nestahw. Ari kohrtēki esoht jau pilsehtā preefšch Kreeweem apgahdati. Turki zaur zaurim ir itin preezigi tagad meeru panahkufchi; us eelahm dšrd tohs lihšfmojamees: „Kauga biti, Kauga biti“ (t. i. karsch ir pee gala). Kad Englantes wahrdu peemin, tad wiš tohp dufmu pilni.

Ši weena wehlata aprasija par Filipopeles eeneščhanu zaur Kreeweem 4. Janwar redsam, ka šchis duhščigais darbs notizees. To deenu preefšch tam Kreewi manija, ka pilsehtā wehl stahw leels Turku spehls; ap wakaru šchaidišchanahs nostahja. Kreewu kapteinis Burago nahja generala Gurto telti un išuhdsahs tahlatas pawehles. Gurtoš fajija: Kahdu žitu pawehli lai dohdu, ka to: Čita un eeneemeet Filipopeli!“ „Ja pawehleet, tad darisim“ kapteine fajija un nezil azumirkfus wehlat winaš jahja ar fawu ešladronu pilnus rikščus us pilsehtu; wakara tumšā nepamanihts winaš ar fawejeem išjahja zaur Marizas upi un jahja pilsehtā eelščā, eelas bij kā ismiruščas, Turku šaldati nebij redsami, kapteine fatila us eelas Greeku konsuli, kas to luhdsā us brihdi eenahht wina namā; tur winaš apakš 4 azihm prasija kapteinim, žil tam karaspehla lihds. Kapteine atbildeja: Žuhš sineet, ka mušfu spehls ir leels. Konsuls atbildeja: Labi, labi, to sinu, bet žil Žunis tē tagad pee rohtas? Kapteine atbildeja: manā ešladronā tē ir 80 šal-dati. „Nu tad raugeet muht, jo wehl šchini brihdi wisumaž

4 lihd 5 tuhfti. Turku të stahw; tee tagad ir pee bahnuscha, pee wirteem wahrteem." Bet Buragos nelitahs beedetees. Wirsch pawehleja sawejeem kahyt no sirgeem semè un klusitum aisma-scheereht it tuwu pee bahnuscha un tur weenà grahwi notuptees. Wareja redseht ugumis un dsirdeht to trohftni pa Turku lehgeri. Kreewu pulzirsch us reisi ar pilneem balfeem sahla sauffi urah! un doht ugumi. Turki schaudija pretim, bet isbeedeti sahla no bahnuscha wilktees prohjam, dohmadami, ka leels Kreewu spehks tuwumà. Drihs bahnuscha bij tulsch un Kreewu kapteine ar saweem 80 draguneem gahja tur eelschà; ehdamà sahle atrada wehl galbus pilnus ar wisfaden eheeneem un dsehreeneem, kas nupat bij preeksch Suleimana Pascha us galda zelti. Gastusch-neeks nahja flandamees pretim un nosauza scho deenu par to laimigako wisa sawa muhschà, kur waroht Kreewu weefus pajeenah un dragumi ari nelitahs dauds luhgtees, sehda pee galda un ehda zil teem tika. Tà Filipopele to nakti us 4. Janwar tika zaur 80 draguneem eenemta.

Tesalija pret Greeku rohbeschahm Paschibosufi un Tschertesi ir attal dauds breefmu darbus darijuschji un dauds asimis lileh-juschji, tà ka Greeki ne par to negrib eerohschus nolift, bet grib reis brahlus no Turku nageem ispeht. Greeku waldischana tapelz lasa wehl arweem leelaku karaspehku kophà.

Austrijas karakuge spehks pehz leeluma ir peeltajà rinda starp Siropas walstihm, tomehr winam zaur to ir saws swars, ka wirsch ir tas weenigais, kas beidsamajds gaddis kara-uguni bijis. 1864. g. Austrijas fugi uswareja Dahnus pee Helgoland salas, 1866. g. wini uswareja Italijas kara-stolu pee Lissabon. Us Austrijas karakugeem rehtina, kad tee ir pilnà spehka 556 wirs-neeku un 11,532 saldatu un matroschu.

No Griferumas sinaja, ka Turku leela daka no turenas jau prohjam, efoht panehmuschji lihdsi kahdus 108 leelohs gabalus, flimneekus sinams wisus ir pametuschi Kreeweem. Lihd 5. Febr. zereja wisu pilsehtu no Turkeem redseht skaidru.

No 8. Febr. Wisas sinas skan, ka schim brihscham no tahlakeem fareem nau ko bihtees. Tillsihdji ka Englantes fugi pret Konstantinopeli parahdijahs, tad Sultans ar telegrafu no-fuhrtija luhgshanu pee Englantes tehniinens, lai sauz lugus atpafal un lai to tad ari sino Kreewu Keisaram, ka naidiba lai suhd. Atpafal nu gan Englante negribesja fault sawus lugus, bet dewa pawehli, lai tee brauz tablat nohst no Turku galwas-pilsehta, tee nu ir nobraufuschji prohjam us 8 juhdses un gul tagad pret Mudaniu Afijas krastmale. Us tahdu sinu tad ari Kreewi nelo nelauschahs dehl Konstantinopelis. Wini paleel wisa meera tur it tuwu pee Konstantinopelis stahwoht. Turki no galwas pilsehta nahf itdeenas bareem apluhkoht Kreewu preekschgrindu lehgeri. Stobelews ar kahdeem 48 tuhfti. stahw til tuwu, ka 36 stundàs war jahdiht pa Konst. eelahm. Tà tad Kreewi labi war nogaidiht; wini arweem spehji pirmee Konst. buht un ja Englante attal kahdu naidibu usdohmatu, tad Kreewi it weegli war Galipoles baterijas eestahht un Englantes fugeem zelu aisslohdshht, ka tee newar tikt ne eelschà ne ahra.

No Pechterburgas. Wald. sin. nes tagad plashakas sinas par tahm 19. (31.) Janwar Adrianopelè parakstiham 2 deribahm. Tai pirmà ir tahs lastajeeem jau sinotas 5 pamata punktès preeksch nahloscha meera, us kuru parakstiham Kreewu karawadonis bij pasahwejis, ahtraki eerohschu opstahdinashanu nepeesohlidams. Tillsihdji ka schi piema deriba bij parakstia no eelschista Nikolaja un teem abeem Sultana weetneefee Serwer Pascha un Namik Pascha, tad tika tas ohirs rakis preekschà licks dehl tuhda no greuntejama pameera. Schini ohtra kontrakte atrohdaht 11 punktès: 1) tohp noteikts, ka pameers ees pa wisu meera farunas laifu, kamehr ta waj nu galigu meeru sa-sueegs jeb nefalibschana heigtees; kad newaretu salihht, tad katrai pusei, pirms karoschanu attal usnem, 3 deenas agrat ir deena un stunda sawam pretineekam jasino, kur attal karoschanu sahle. Kreewi usajinahs Montenegro, peebeedrotees pameeram. 2) Pameers sahlahs ar kontrattes parakstihanas stundu; kas

pehz schi brihscha to nospreestu rohbeschlihniju pahrschapis, tam jahahpajahs atpafal. 3) Par rohbeschlihniju tohp nospreesta weena 5 wertes plata lihnijs, kas eet no Batschikas tairut us Rasgradu, no Rasgradas us Eski-Dschuma, Osman basaru un Kazanu, tad tablat gar Medwan un Bagasder upehm zaur Gadschider sahdschu us Mesemorijs, kamehr pee-eet pee Melnahs juhtras un tad welsahs gar juhmalis lihdj Derkos eseram. Kreewi eenem juhmalè tohs pilsehtus Burgu un Midiju, ka war promjantu peewestees, bet ne muniziju. No Derkos esera ta lihnijs eet par Kardschai lihdj Marmora juhrai, tad pahri par Galipoles semes schaurumu us Ursohn lihdj Makri pee Egejas juhmales; tad us Kistendelu, Wranu, lihdj Nowibasarai un tablat lihdj Serbijas rohbeschaj. 4) Tschetu deenu laika abahm armijahm buhs katrai us sawu nospreestu lihnijs pus buht. 5) tohp noteikts, pa kahdeem zelem Turki sawas mantas war no Ruskschuku un teem ziteem zeetoksneem west prohjam jeb ja grib, war atstahht Kreewu glabashana, kas inventaru us-aems; 7 deenas zeetoksneem wajag buht isruhmeteem. 6) Sulina tohp swabada un tapat wisu uhdens zelsch Donawa. 7) un 8) nosaka, ka kur Turku teefas atrohdaht, lai wed sawu amatu us preekschu; dselscheli lai kalpo, kura dala eekriht, teem japaleel nepohstiteem. 9) Melnahs juhtras ohstu pilsehti tohp no blokades atswabinati. 10) Turku flimneeti, kas Kreewu lihnijs atrohdaht paleel scho siad un apgahdashana. 11) Pameers sahlahs no 19. Janwar pulstien 7 wafara.

Schi kontrakte ir parakstia no Kreewu generaleem Repofitschizki un Lewizki un Turku generaleem Nedschib un Osman. — Kad wezais Namik Pascha spalwu rohka nehmis, tad tam afaras azis stahwejuschas un rohka trihzejusi ais sirdschahpehm, ka Turzijas ta japafemohjahs. Keelschests to meernajis rohka sneeg-dams un sazidams, ka nu jo prohjam attal warehs Turzija un Kreewija pilnà draudhibà misi. Schi zeriba sahht jau prepilidtees.

No Pechterburgas raksta, ka us preekschu wisu fuhrtijumi preeksch karawibreem, kas stahw winapuf Balkana, ees par Ddefu un Konstantinopeli us Kreewu armiju; tapat ari wisas zitas ustura wajadshbas ees pa uhdens zelu us teem Turku ohsteem, kas Kreeweem stahw atwehrti. Atpafal brauzoht dam-fugi wedihš schurp flimus un eewainotas.

Wisjannakahs sinas.

Bismarcks Wahju walstirakte garakà rumà issajija, ka wirsch netiz, ka tahlaks larsch wehl waretu isjeltees, pat ari tad ne, ja gaidama konferenze nespehtu wisas srihdes punktès tuhda islihdshinacht. Wahseme eeschoht jo prohjam pa to paschu politikas zelu, tà lihdji schim un spehschoht tà wislabal wisas dsiristeles slahpeht. Kreewija gan raudschchoht Adrianopelis lihnum tà isdarisht, ka pasahwigs meers tohp nogruntehts. Starp Englanti un Kreewiju tahs saehluschahs spuras tomehr wehl negrib ihiti nogludinatees. Englante weenu deenu sauz sawus lugus tablat nohst us Mudaniju, lai Kreeweem nau cemefla, bet nu attal tohs Konstantinopeli tumal peelaidusi, tee enturo pret Tufsu, 4 juhdses no Konstantinopelis. Tapat wehl sino, ka wina sawai Kanata stofei pawehli dewusi, braukt us Turku uhdereem prohjam. Weena Londones awise attal raksta, ka Kreewi tairotees tatschu Galipoles pusfalu eenem, ja Englante wineem negribetu laut Bosphora zeetokshndš apmestees, jeb skaidri neapfohlitohs, nebraukt nemaj ar karafugeem Melnaja juhra. Ja Englante apnemahs lahju nespert us Galipoli un tapat nelahht ar karaspehku mala us ohtru Dardanellu krastru (Afija), tad warbuht ari Kreewi to nedarihs. Ziti preeksch, ka leeta neubuschchoht ahtrak islihdshinama, ka kamehr Englante sauz sawus lugus pawisam atpafal us Besika lihzi, kur tee lihdji schim stahweja. Turki pee meera lihshanas Adrianopelè beidsamajds deenas efoht wairal suhrgalwibas rahdijuschji. Namiks Pascha braufschchoht wehl us Pechterburgu. Ari starp Englantes tehniinini un Sultanu skraida telegrami. Englante nopirtusi wehl ohtru brusufugi, to Sultans bij apstellees.

Italija ruhpejahs par sawa karaspehka gatawibu, ja warbuht Austrija nemeera dohmas prahta nemtu. Seelo gaidama konse-

renzi Turku leetās tureschoht Bahdenes pilsehtā, warbuht jau Merzā. 9. Febr. Generalis Toblebens eegahja Kusttschukā cefschā; Kreewu karaspehks ee-eimohht tifa no pilsehtneeken ar pukehm ap-behrtis. No pukehm wihschoht krohaus un subttischoht leelfirstam krohamantineefam us Pehterburgu. Muhfu gwardi un gan ari zits karaspehks mahjā gan nahks pa uhdens zelu, isbrauks no Midias un Burgas un tad par Melno juhru us Ddesu un tahlak.

Suleimans ir apafsch wakts litks un tiks no karateefas teefahs, jo wira pretineeki to ir apwainojuschi, la winsch nau klausjis, to fara wirsteefa tam pawehlejusi dariht.

No Rohmas. Kardinalis Pettefchi ir par pahwestu iswehlehts un neshs to wahrdu Leo XIII. Winsch ir Italeets un 68 gadus wezs; wira skaita pee teen, kas ruhpejabs newajadigabs stribdes ar laizigahm waldischanahm nowehst un semafabs starpibas lib-dinahrt. Ar leelu gohdibu wisa Rohma swineja to brihdi, fur jauniswehlehtais pahwests laudihm parahdijabs un pirmoreis fawu swehtibu no Pehtera basnizas foira isdalisja. Frantschu bisfapi laimes wehlehtami pasneedja par presenti 1 milionu frantu.

No Konstantinopeles. Meers norunahs, pehz preefsch-kontraktis parafstischanas 12. Febr. pulksten 4. nakti leelfirsts Nikolais ar Sultana atwehleschanu eebrauja Stefanā (17 werstes no Konstantinopeles). Preobraschenskas gwardi un kasaki winam pakal. Reufs un Mehmet Pascha fanehma. Sultans apwehmees fawus fugus Englantei nepahrdoht.

S.

Daschadas sinas.

No cefschsemehm.

Zelgawas pilsehta eenahkschanas 1877. gadā bij no semes-gabaleem un pilf. platscheem 21,452 rbl., no nodoh-schanahm 11,534 r., fawu tules un malkas nauda 5021 r., wehl ziti eenehmumi ar 8684 r., isdohschanas bij: kemerejas, magistrata, polizejas un pilf. waldisbas usturs malkaja 27,691 r., ahrija pilf. uskohpschana 2349 r., karawihru kohrteki 4454 r., skohlas un zitas labdar. eeriktes 2898 r., parahdu libdsinaschana un reserwa kapitalu krahschana 5050 r., zitas siblakas isdohschanas ar 4250 r.

Zelgawas magistrats preefsch tureenes saldteem mekle pilsehta ugums drohschu weetu, fur waretu 200 tuhst. patrones usglabht.

No Saufas mums raksta, ka ari tur bes tahm dahwanahm, ko draudses lohzeeki preefsch kara eewainoteem sametu-schi, wehl ir ari teaters palihgā nemts, kura eenahkschanas lai nahktu farkanam krusam par labu. Us Saufas zeen. meschakunga Kade uswedinaschana tur diwi reis reateri spehlejuschi (13. Now. un 6. Janw.). Genemts tizis pee 110 rbl. Par teatera spehleschana paschu snotajs aistura fawu spreedumu un negrib diletantu mihlu dahwanu ar kritikas nafi sagraifht.

No Bauskas. 18. Januawara wakarā weenreis nu atnahza tee pee mums jau sen gaiditi Turku wangineeki, pawifam 123 saldati un 7 wirsneeki, kas pee Plewnas bija sawagoti. No scheem ir tik mas ihsto Turku saldatu, ta leelaka dala ir schahdi tahdi salafitti. Ihstee saldati isskatahs dauds pahrakt par teem ziteem, teem ari dauds labaks mundeerinsch. — Kad schohs sweschineekus labi apluhko, tad kaut zil nezil war nogift, kahdu pohstu karsch padara. Gandrihs it wisi wini isskatahs pus badu zeetusch, ar wahjeem waigeem un cekritus-chahm azihm, tadehl pilsehtas wislabaka kohpschana un ustureschana tohs newar no fehrgham un paschas nahwes isglabht.

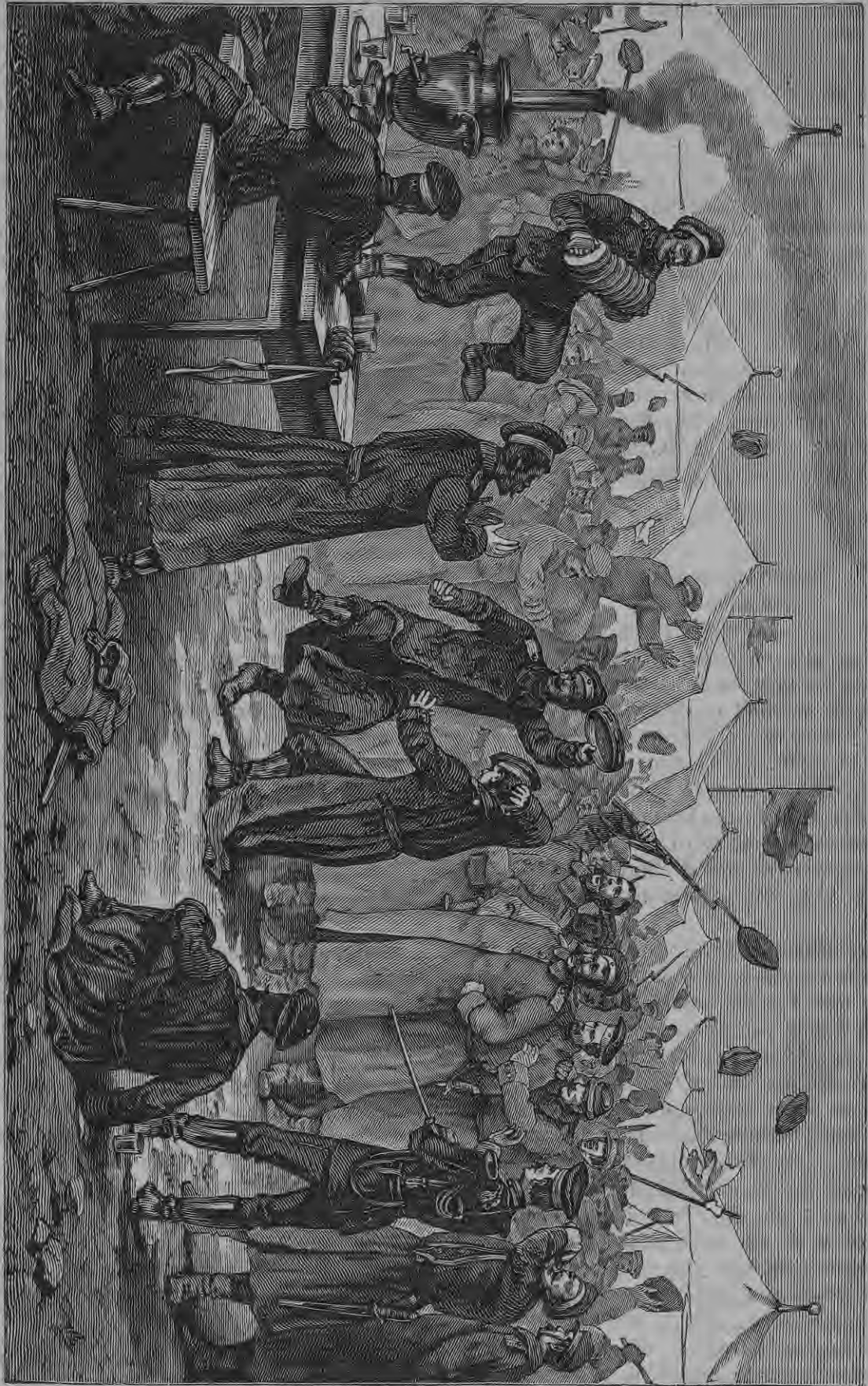
Slimi jau ir lihds 40; wisi gul karfona fehrgā, un tai ihfā laizina, kamehr tee pee mums, jau 5 mirusch. Pehdigo starpā bija dasch jauneklis no tiko 20 gadeem, kas warbuht pilns zeribu kara dewahs, un tagad sweschumā palika nahwei par laupijumu. Waj dascham muhfejā tam tāpat ne-eet?! Daschi no wangineekeem rahdahs neganti zilweki, kas slimibā rahsejabs un ziteem swesch ar ehdeenu trankeem. Ziteem slimneekeem pee isgehrbschanas atrasti kloht afi eerohsch, wiswairaf tuteeni. Weens tahds kahdam slimam Turkam atnemts tutenis bija pusohtras pehdas garsch, us abahm pufehm as, ar almineem isrohtatu elfenbein-kahrtu. Schahdi eerohsch atrohdamu ihpaschi pee kalnu-tautahm, la Tscherkeseem, Montenegrineescheem u. z. Tahds eerohzis wiswairaf tā tohp leetahs: To aifnem aif asmina spizes un tad swesch behgdamam eenaidneekam pakal. Sweschchoht tas appreechahs ohtradi un wisadā wihse trahpidams trahpito nahwigi eewaino. — Wet ne wisi Turki isskatahs tahdi neganti, ziteem rahdahs buht mihkstaka firds. Kad daschu lihdszeetigi usskata, tad tam asaras no azihm rito, laikam tam eenahk tehwijs un saweji prahtā. Weenā lasaretē pee mums gul diwi slimu Turku brahli blakahm, un tomehr weens ohtram newar palihdsetees. Simohs Turkus tik labi kohpi, ka labaki wairs newar wehletees. Dakters tohs allasch apmekle, teem tohp sahles sneegtas, labš ehdeens dohts un jaunās drehbes schuhtas. Iddeenas tee dabuhn pee labas supes pusmahzianu beskaulainas gatas, kaseju un tehju. — Ka tee lihds schim badā nihkschi, ir ari is tam redsams, ka patš mirejs to tam sneegtu ehdeenu apehd. — Kā teiz. Turki wehlejuschees fawus miruschus Schidhu kapsehtā aprakt, bet schee wineem to ne-esoht wehlejuschi. Tagad miruschohs Turkus apraka pilsehtā ganibās, un ne wis sehduš, kā ziti dohma, bet gulus, tikai bes sahrka, ar skatu, ja tee uszeh-luschees stahwetu, pret deenwisch-rihteem. Trihs pirmem lihkeem bija kaps tikai 3 pehdas dsilsch israkts. Nemahku teikt, waj tas kuhtribas deht notizis, jeb Turku tizibas dehl. Pilsehtas walde pawehlejusi tohs zitus lihkus dsilak aprakt. Dohmajams, ka Turki paschi buhs wehlejuschees fawus miro-nus pilsehtas ganibās aprakt, jo waj tad pilsehts buhtu ihsti teem leedsis, kristigās kapsehtās glabatees. Zilweki wini tatschu ir, un newar nekahds atgadijums buht, fur ihstena kristiga mihlestiba newaretu schelodama peedoht. — Bauskas zeen. mahzitajs grib eegahdaht swehtus rakstus Turku walodā un tohs tad wangeneekeem isdalisht. Redsefm, waj dauds mahzesh lasiht, un ko tee no tahdahm grahmatahm dohmahs. J. R.

No Dubultteem un Majormuischas raksta, ka tur atkal sagti wairaf namus uslaususch un islaupjuschi.

No Mihgas. Kā dsirdams, no scheijeenes Turkeem kahdus 500 isdalischchoht pa Widsemi un us Mihgu atnahkschoht wehl ziti 500, kas pee Schipkas fanemti.

Mihgā pilsehta rinas-wihru zelschana preefsch treschahs klases sahlahs jau 6. Febr. Par preefschschdetaju sapulzei bij birgermeisters Hollanders un par wina palihgeem tee birgeri: H. Müller, Helmsing, R. Thomson un Chruskafew.

*) Zelgawas mahzitajs Dworkowis f. starp teem Zelgawā cefschreletem Turkeem ir wairaf Zannas Deribas, Turku walodā drufatus, isdalisht. Wisi tee, kas wehloht lasiht, ar leelu dedshu newotees lasiht schah grahmata, ko tee fawz par „Dschihl“ (ewangelium) un no furas tee daschurif jau muhschā dsidewusch. Paschā pirmā nodakā usgahjuschi to wahrdu Ibrahim (Abbraama) bijusch ihpasch i preeko pilni wisi tee, kas paschi scho wahrdu nef. Red.

Hi Srechiu sehgera dhihwes: Urab! Srefts luhdiah's meern! Srechiu tee Snnugi! Urab!

No Widsemes. Pehterupes mahzitajs J. Neuland 6. Febr. no Mihgas aibranzis un par Pehterburgu dohsees us kara-lauku. Kā dsirdam, winsch palikschocht Dobrudschā un no turenēs kā luteru regimentes mahzitajs lohpschoht muhsu tizibas-beedrus.

Pehterburga. Leelfirsts trohna-mantineeks 6. Febr. atbranza Pehterburgā. Ar generala Trepowa weseleibu gahja us labo pusi. — Pa Kreewu walsti flinibas ir stipri kajotas. Wiši lihdschinigee Turku kari ir Kreewu semei niknās sehrgas atnesuschī. 100 gadus atpakaļ tas leelais Mastawas mehris efoht zehlees no Kreewu saldteem, kas scho sehrgu no Turkeem atnesuschī. Turku kara gaddōs 1828 un 1829 gandrīh trescha dala Kreewu saldatu, kas par Donawu bij pahrgahjuschī, apmira tur un karaspeklam mahjā pahrnahkoht schur un tur Kreewu walsti rahdijohs koleeris, mehris, bakas un nikni drudschī. Kad nu tagad wairak kā 600 tuhst. Kreewi bij karalaukos un nahks mahjās un kad tur wehl skaita klahst tohs wairak kā 100 tuhst. iswahrguschus, apflimuschus Turkus, kas pa wisu walsti pahrlahjuschees, tad ir gan jabihstahs, ka nerohdahs niknu sehrgu laiki. Jau tagad dsird no karstoneem stipri runajam. Ar preeku tapehz dsirdam par katreu jaunū ruhpestu, ar ko waldischana schahdu pohstu isplatischana rauga nowehrst.

No Pehterburgas Keisara wagoni, ar kureem leelfirsts trohna-mantineeks brauks mahjā, jau 28. Janwar nobraukuschī us karalauku.

No Melnahs jubras un Asowas jubras ohstu pilsehteem ir atkal atwehlehts labibas un prezes iswest.

Petroleja ir pasihstamas sahles pret utehm pee gohws-lohpeem, bet ar to wajag usmanigi apeetees, jo zitadi war weegli wisu lohpu nonahweht. Nekad newajaga lohti stipri eerihweht, tapat jafargahs apsmehrecht tahdas weetas, kur lohps war peekluht laisihst. Kad utes nonihkuschas — un tas notiks eeksch 24 lihds 48 stundu laikam, tad wajaga tahs petrolejas weetas ar fahrnu ismasgahst skaidras. Wismihlak dohdam to padohmu, lai nem labak zitas masak skahdigas sahles palihgā nekā petroleju. (Randw. D.)

No ahsemehm.

Berline. Firsts Bismarks 2. Febr. atbrauzā us Berlini. Kad nu tagad atkal pee wisas tahs Turku karaleetas lihdsinachanas Wahzu keisara walstei ar sawu swaru peekritihš, tahs dsirksteles dsehst, kahdas Englante un Austruja mehta, tad faprograms, ka wisu azis luhko us Bismarku, kas tagad us Berlini nahzis gan ari walstarahte scho leetu nems pahreunahst.

Pahwests Pius IX. ir 26. Janwar pehz pusd. nahwē eemidšis. Jau ilgaku laiku ta leela wahjiba lika dohmaht, ka ta stundina newar buht tahlu un tomehr kur ta atnahkusi, ta nahwes sina fatrauze tahlus semes-gabalus. Katoku basniza ir sawu „swehto tehwu“ pasaudejusi un kad katreih pahwesta nahwe ir leels notikumš katoku basnizai, tad ihpaschi tagad tas ir no leela swara, kur pahwesta waldischana patlaban wehl stahw warenā zihnischana ar laizigahm walstju waldibahm. Pius (no dsimuna grafs Mastai Feretti) bij dsimis 13. Mai 1792. g. Sawu pirmo jaunibu winsch wadija karadeeneštā, bet wahjibas deht no ta isstahja un cestahja basnizas amatōs; wina augstas gara dahwanas atwehra tam weenu kahpeni pehz ohtras; drihs winsch tika par erzbislapu un 1846. g. par pah-

westu eezelts un wisa Italijs drihs luhkoja us wina, kā sawu augstako zeribu, ka winsch buhs tas wihrs, kas no sawas pahwesta semes kā no widutschā sahbdams wifas ischekirtahs un isklihdinatahs Italijs tautinas saweenohs us weenu warenu walsti. Winsch tika kā galwa no wifas brijwislahs partijas usluhkohts un zeenahts. Bet drihs ta leeta apgreesahs ohtradi. Brijwislee nebij peepildidami un sahka nahkt ar prasi-schanahm, ko Pius newareja parakstih. Nu peepefchi gohdi-naschana pahwehrtahs nizinaschana; tas, ko nesen lihds debe-sihm bij zehluschi, to nu gruhda lihds besdibenim. Pahwestam bij jamuhl no Rohmas us Gaetu, no kurenēs Frantschu regi-mentes wina atkal us mahjahm us Rohmu aispawadija. Nu winsch greesahs zita zela. Jesuiti palika par wina padohma-dewejeem, winsch arween wairak atsweschohahs Italeeschu fir-dihm un usnehma sawu zihnischanohs pret wisu to brijwprahhibu un kulturu, kahda pa walstju walstihm augtin auga un pee kuras gan lipa dands tumšibas klahst, bet kas wisa tomehr nebij tā smahdejama, kā to Pius wehroja. Wina pretineeki strahdaja ari duhschigi sawu darbu pretim un gahdaja par Italijs fa-weenoschana us sawu paschu rohku. Pahwestam atlaupija wehl wina pascha walsti un pameta til Rohmu. Sardinija palika par Italijs widuzi. Melihdseja neko, kad pahwests ar sawu manifestu wisu to straumi gribeja aptureht. Wehl winsch wa-reja tapehz itin labi sawu garigo waldibu par wisu to katoku basnizu pa semu semehm few paturetees, bet zeredams us laizi-gahm palihdsibahm, klausidamees Jesuitu padohmeem, winsch gahja arween tahlak ar sawahm waras isplatischanahm un lihahs no saweem Jesuiteem stumbitees, ka atkahwa 1870. g. us bislapu sinodi sewi isfludinahst par nemandigo basnizas wal-dineeku, kam peeder ari wisa wara par kehneem un tautahm. Zehlahs nu schelschanahs starp pascheem katokeem, kas pahwestu cepina stribdēs pa semu semehm, ihpaschi Wahzsemē, kur winam bij jareds, ka weens gohdibas stars pehz ohtra isdseest un zeriba suhd, reis saudeto waru atpakaļ eemantoht. Ar schahdu behdu nakti schim firngalwim, kas starp wiseem teem 258 pahwesteem ir sakneedšis to wisgarako muhschu (no 86 g.) bij kapā ja-eet.

No Rohmas. Pahwesta lihka nowadischanu us leelo Pehtera basnizu apraksta tā: 9. Februar wakarā pulst. 6 behrineeki bij fapulzinajuschees. 30 krehsla neseji farkanās atlasa dreh-bēs gehrbti gahja papreekschu, tad nahja 2 rindas pahwesta sal-datu un sulainu, pehz teem preesteri ar pika-swezehm, tad atkal pahwesta gwardi un pehz teem tahs behres ar ne-apsegtu lihki. Pehtera basnizas wirspreesteri gahja, degofchas swezes rohks nesdami, tad pahwesta gwardijas wirfneeki, pehz teem kardi-nalu pulks il pa 2, Dahwida dseefmas dseedadami un swezes rohka turedami. Wiši augstee basnizaslungi un Rohmas augstmani sawōs raibōs mundeerōs gahja pakal un wisu beidschoht atkal gwardu pulks. Basnizā nonahkuschī nolika lihki us katafalku; lihka balsameereschana bij lohti labi isdewusees, lihka eekschas pehz fena eeraduma paleek usgla-batas fadraba traukā. Lihkis tika tā noguldihst, ka kahjas ar kurpehm apautas sneedsahs zauri zaur katafalka trelineem, tā ka kates, kas pee-eet, war tahs butschocht. Katafalks bij ar rosa sihdu aptehrpst un ar selta malahm. Lihkis bij bislapa apgehribā, us galwas bislapa zepure, rohkas frusteem par kreh-tihm faliktas, gihmis nau neko sweschads palizis, ap mu ti

mihl meera fmaidifchana it kã dshwam. It pa 5 augustas swezes deg us kãtru pusi kãtãfalkam. Gohda waltis stahw wisapfahyt. Kad lihks 3 deenas tã bij basnizã iswahlehts, tad to nesa us Siftus kapeli. 11. Febr. muhrneeki eefahka sawu darbu, ka war pahwesta pili to kardinalu sapulzes weetu tãfihyt gatawu, lai tee tur waretu buht atshkirti no wifas zitã pasauls, kamehr pahwests no wineem ir iswehlehts. Pahwests ir 2 testamentes atshahis, weenã issaka, ka winsch sawam pehz-nahkamam atshahj gada eenahfshanu no 3¹/₂ milionu franku; ohtrã winsch isdala sawas pascha mantibas saweem brahla deheleem, atwehl 300 tuhst. fr. Rohmas nabageem, nosaka, kur laf wina lihki nogulda u. t. pr.

No Rohmas rakta, ka 13. Febr. pahwesta Pius IX. lihks us pehdigu dufu Behter basnizã noguldihst. Lihks gul trejõs sahrkõs, pirmais ziprefu-lohku sahrkõs gul ohtrã no alwa un abi eefsch pihnijas-lohka sahrka. Sahrkã eelika par peemiru daschadus rakstus un naudas gabalus, schi pahwesta laikã kaltus.

Zannibas noseegums.

Kahrliã Waldows bij kahdã bohde par mahzeffi. Wina kungs, kohpmanis Frese, bij bahrgs un drihscham ari neschehlis wihrs, kas sawus apakshneekus pee tahs wismasakahs pahrfkãtishchanahs nesohditus nepameta. Bet tomehr Kahrliã bij laimejees, schi bahrga wihra labpatifshanu eemantohht, jo winsch bij wifas weetãs tillis un ustizigs un turklaht bij tam ari wehl labas skohlas-mahzibas, tã ka kohpmanis wina drihs par weenu no saweem rakstuwedejeem eezehla.

Kahrliã bij kahda deewabijiga, nabaga pagasta skohlmeistera dehl, kas jau agri saweem behneem bij mahzijs, ka gohdiga uswehchanahs un pateefiba ir ta labaka manta dshwẽ. Bes schihs pamahzishchanas un tahs labas skohlas mahzibas winsch teem nekãhdu zitu mantu newareja pasneegt, jo wina masa weetina knapi tikdauds eenesa, ka tas sawu familiju tik ar mohkam wareja ustureht. Kahrliã pee tehwa pamahzishchanahm zeeti turejahs. Winsch bij jau ilgaki kã diwi gadi pilfehã un bij tomehr wehl lohti mas ar winas preekeem un islustefchanahm eepasnees, jo winam preeksch tam naudas truhka. Bet pee wifa ta bij tas ar sawu liktemi pilnã meerã un turklaht tam ari tik wehl weens gads bij japahrlaisch, tad nobeidsahs wina mahzibas-gadi, winsch dabuja lohni un wareja tad pee wiseem preekeem un lustehm dalibu nemt. Tad gribeja tas ari sawa tehwa gruhkus puhliãus zil nezil atmakfaht, tam kahdu masumu no sawas lohnes preeksch ustura suhtidams.

Kad nu kohpmanis tam pilnigi ustizeja, bij tas ari naudas-kãfi wina sinã nodewis un Kahrliã tik ustizigi pah to paschu waldija, ka kasẽ neweens grasẽ no tam netruhka, kas rehkinuma grahmata bij eerakstihst. Kahdu wakaru, kad jau bohde tika flehgta, suhtija kohpmanis Kahrli ar kahdu naudas-grahmatu us pastu, bet kad kasẽ tobrihd nauda ne-atradahs, eedewa winsch tam weenu desmitrubula gabalu, lai tas to ismihntu, par to grahmatu aismakfatu un tad to pahrako naudu kasẽ eeliktu.

Kahrliã wifu pareisi isdarija un to pahrako naudu, wairaf kã deminã rubulus, winsch sawã naudas makã usglabaja, jo kasẽ tas to wairã newareja eelikt, tapehz, ka bohde jau bij ais-

flehgta. Winsch gribeja wehl drusku pa eelahm passagatẽes, tẽ newilohht diwi no wina agrateem skohlas-beedreem tam fastapa, furus tas gadeem nebij redsejis. Ta atkãredsefchanahs bij preeziga un firsniga un tapehz, ka abi draugi bij nodohmajaschi tik kahdas deenas pilfehã palikt, tad gribeja tee wehl to paschu wakaru ar Kahrli kohpã pawadiht. Pret wina gribechanu eeweda tee to kahdã weefnizã. Wini leeli-jahs, ka wina tehwi teem dauds naudas preeksch zetofchanahs dewufchi un Kahrliã kaunejahs teem atklaht, ka winam lohti taupigi jãfshwõ un ka winsch tik reti drihstohht weefnizas apmekleht. Draugi apstelleja ehdeenu un alu. Kahrliã eefahloht gan ar bailigu un pukstedamu firdi pee wifa dalibu nehma, bet lustigee beedri un alus, kas tam papilnam bij jãdser, tam drihs ween galwu apnehma, tã ka beidsoht tam wifa bailiba issuda. Un waj tad winam bij draugeem jãfaka, ka wina kabatas tik tufshas ir? Draugu preekschshime wina drihs eefar-seja, tã ka ari winsch sahka leelitees. „Es ari ne-esmu nabags!“ winsch issauza un rahdija sawu pilnu naudas-maku; bet ka ta nauda winam nepeedereja, to winsch teem nesazija. Tuhlit draugi gawiledami us wina rehkinumu wihnu apstelleja un winam tas bij ja-atwehl, jo winsch kaunejahs teem sazihht, ka winsch netaisnibu bij runajis. Gefahloht tam gan asinis waigõs fãfrehja, kad winsch pahrodohmaja, ka ar sawu kabatas-naudu tahdu tehriu newareschoht aismakfaht, bet draugi tam nedewa laiku us apdohmaschanu un wihns tam ari duhschu drihs drohschaku padarija, tã ka tas beidsoht to ne par kahdu noseegumu netureja, sawu rehkinumu ar kunga naudu aismakfaht. Tas pirmais rakstuwedejs, kas ari pee tapascha kohpmana deeneja un kam winsch jau daschu labpatifshanu bij parahdijis, bij mihligs un labfirdigs zilweks; to paschu gribeja winsch nahkofchã ristã luhgt, lai tas winam pahri rubulus paleenetu un tã wareja winsch tad wifu naudu atkal riktigi kasẽ eelikt un neweens zilweks, ne ari pats kohpmanis, tad finaht nedabuja, ka winsch ar scha naudu sawu tehriu bij aismakfajis. Wina rehkinums istaisija wairaf kã trihs rubulus, ko tas bes ilgas apdohmaschanas aismakfaja, jo winsch drohschi zereja, ka pirmais rakstuwedejs wina luhgschanu labpraht pallausihis un tam to truhkstoschu naudu paleenehs.

Bija jau labi wehlu, kad winsch pahrahza. Wina galwa bij no alus un wihna tã apreibus, ka winsch pee zita nesa nedohmaja, kã tik pah to, ka nu pehz ilga laika reis lustigu wakaru bij peedshwojis. Winsch eekrita gultã un drihs eemiga. Bet zil nejauka bij wina atmohschanahs, galwa wehl bij dulla un sahpeja un schauschalas wina pahreehma, pee pagahjuscha wakara dohmajoht. Winsch eefahka sawu weegsprãhtibu noscheloht, bet tagad tas bij par wehlu un tãdeht, ka winsch par ilgu bij nogulejees, ne-atlila tam ari dauds laika us apdohmaschanu, jo tam bij pee darba jãsteidsahs. Ar bailigu firdi winsch eegahja bohde. Frese sehdeja jau pee sawa pulã un wina eenahloht zeefchi usluhloja. Bailodamees Kahrliã pee wina peegahja un luhdã peedohschanu, ka tas tik wehlu bij atmahjis. Frese tam ne wahrdu ne-atbildeja, bet meta tik ar rohku, lai tas pee darba eetu. Winsch gahja pee sawa pulã; wina firds puksteja dikti un bailigi, bet palika atkal meerigaka, kad tas ari pirmu rakstuwedeju jau bohde eerãndisja, kursch galwu pahohzidams tam laipui usmaidija. Labpraht buhtu winsch tuhlit pee ta steidsees un tam pahri rubulus luhdhis,

bet nedrihsteja, jo wina kungs pee sawa pulka sehdedams to buhtu redsejis. Ar lehni trihzedamu rohku atlehdsa winsch pulti, isnehma naudu no sawa mafa, eelika to kafe un eerakstija tad rehkinuma grahmata, zil wakar par grahmata us pastu bij aismakfajis.

Frese wina weenumehr usluhkoja. Zaur kahdu draugu, kas Kahrlis pasina un pagahjuscha wakar ari tai pascha weefniga bij bijis, tas jau bij sinagt dabujis, ka Kahrlis ar kahdeem beedreem it lustigi bij usdshwojis un ari wihnu dschris. Kad winsch nu Kahrla knapas eenahfshanas pasina, tad winam tuhliit bij prahda schahwees, ka tas pats waj nu wina kasi aistizis, jeb to naudas-grahmatu buhs nosaudejis. Kad Kahrlis patlaban pee zita darba grtbeja eet, fauza winsch to pee sewim: „Kapehz Tu esi par wehlu nahzis?“ winsch prafija to zeefchi usluhkodams. Kahrlis fajija, ka esohit par ilgu nogulejees un apfohlja, ka tas nekad wairs nenotilshoht. „Do es ari pagehr, jo pee mana darba wajaga wisam pehz kahrtas eet,“ Frese fajija. „Waj Tu to naudas-grahmatu wakar us pastu aisnehi?“ „Ja“, Kahrlis fajija. „Kur ir ta kwitanze?“ Kahrlis atnesa to paschu no sawa pulka. Frese to usmanigi zauri lasija un to par riktigu atfina. „Un kur ir ta pahrafa nauda, ko es Tew preefch kafes eedewu?“ winsch prafija. Usinis is Kahrla bej tam jau bahleem waigeem issuda. „Mana pulka,“ winsch atbildeja. „Waj rehkinumu-grahmata ir kahrtiba? Waj Tu wisu esi riktigi eeraktijis?“ Frese prafija tablak. „Ja, sinams,“ Kahrlis atbildeja. „Tad grihu es kasi zauriluhkoht,“ kohpmanis fajija. Winsch pazehlahs un gahja pee Kahrla pulkes. Kahrlis palika trihzedams us weetas stahwoht. Winsch gribeja sawam lungam pee kahjahm krift un tam wisu istahstihit, bet ta pascha bahrgs, nemihligs waigs wina no tam attureja un turklahit winsch ari kaunejahs, to zitu rakstuwedeju preefcha sawu noseegumu atklahit. Winsch usspeeda rohku us azihm, negribedams neko wairs redseht. Frese bij patlaban rehkinumu grahmata zauriluhkojis un skaitija tagad naudu, kas kafe atradahs. „Nahz schurp!“ winsch ussauza bahrgi. „Kafe truhfht trihs rubuki, kur ir tee?“ Kahrlis peegahja tam klahit, bet nespehja neko atbildeht; nahwe buhtu winam schai azumirkli ta wisimihlaka bijusi. „Kur ir tee trihs rubuki, kas kafe truhfht?“ kohpmanis wehl jo bahrgaki un diltaki ussauza. Kahrlis newareja sawu noseegumu leegt, ar asarahm winsch wisu istahstija un ari neslehpa, ka winsch to truhfhtofschu naudu no pirma rakstuwedeja bij gribejis paleeneht un tad wisu riktigi kafe eelikt.

Frese bij dusmigi luhpas zeeti weenu us ohtru speedis un zeeta klufu. „Frese kungs, tas ir tas pirmas noseegumis, ko Kahrlis ir padarijis,“ pirmas rakstuwedejs fajija, „es grihu tohs trihs rubulus preefch wina aisklitt — schi ir wini.“ Dusmu pilns kohpmanis uslehza. „Batureet sawu naudu!“ winsch issanzahs eekarsis. „Waj Zuh warbuht wina zaur to grihat attaisnoht, ka tas to winam ustizetu kasi nau aistizis? Es dohmaju, ka Zuh tahdus noseegumis dauds bahrgaki teefatu.“ „Es gribeju Zums tikai to stahdi atlihdsmahit un Zuh luhgt, winam to weegprahstigu jaunibas noseegumu peedoht, jo winsch wehl nekad neko launu nau darijis,“ rakstuwedejs fajija. „Kas man ir jadara, to es pats labaki sinu?“ kohpmanis strupi un atstundami atbildeja. „Un par manu stahdes-atlihdsmahitanu atwehlat man turpmak pascham gahdahit.

Ispildat tik sawu paschu peenahkumu peeklahijigi, wairaf es no Zums nepagehr!“

Winsch fauza bohdes wisi un pawehleja tam pehz kahda polizejas kunga eet.

Kahrlis no issamishanas un bailehm dikti eekleefshs, winsch pakrita preefch Frese semé un apkampa wina zelus. „Peedohdat manim! peedohdat!“ winsch luhgdams issauza. Tas neschehligais atgruhda wina noht. Wisi bohdes deenestneeki stahweja istruhfshchees, tahdu zeetfirdibu tee no sawa kunga nebij sagaidijuschi. „Frese kungs, nedarat to jaunu zilweku us wisu muhschu nelaimigu!“ rakstuwedejs wehkreif luhdsa. „Es wina pasihstu un sinu, ka winsch nekad wairs ta nepahrskafisees!“

„Nekad! nekad!“ nelaimigais issauza.

Kohpmana swehrodamas azis us rakstuwedeju pagreesahs. „Es Zums jau reis fajiju, ka man Zuhfu padohmu newaijaga!“ winsch tam usblahwa. „Es gribeju Zuh tikai no zeetfirdibas attureht,“ rakstuwedejs fajija. „No zeetfirdibas!“ Frese wehl dikti eeblahwahs. „Waj ta ir zeetfirdiba, kad es weenu sagli taisnai sohdbai nodohdu. Zaur peedohshanu pamudina tik wehl us tahlakeem noseegumeem!“ „Schini leeta ta ir zeetfirdiba!“ rakstuwedejs atbildeja. „Nu kad es Zums par zeetu esmu, tad Zums ir atwehlehts wehl schai pascha stunda manu bohdi atstahit!“ Frese issauza nespehdams aisdusmahm wairs sawalditees. Kahdu azumirkli rakstuwedejs sawu lungu zeefchi un pahmesdani usluhkoja. „Ja, es Zuhfu bohdi atstahschu,“ winsch tad atbildeja, panehma zepuri un aigahja tuhliit prohjam. Kohpmana dusmiba tika zaur to wehl pawairota. Bahrgi winsch bohdes wisi usblahwa, kurfch bij kaweejees sawu usdewumu ispidiht; wehkreif winsch sawu pawehleschanu atjantaja.

Polizejas kungs atnahza. Frese tam istahstija Kahrla noseegumu un peeprafija wina apstrahpeschanu. Wifas luhgeschanas, lai winsch sawu fuhdribu atpakal nemtu, gahja pee schi zilweka zeetas firds wehja; ari tad, kad kahdas deenas wehlaki Kahrla mahite tam pee kahjahm krita, nelikahs tas sawa apnemshana grohsitees. — Kahrlis tapa par sahdsibu apfuhdsehts. Bes leegshanas winsch teefas lungam wisu iteiza un lai ari tas pats ari wina lihdszeetibu sajuta, tad tomehr bij tam pehz likumeem jadara. Kahrlim tika nospreest, sefchas deenas zeetuma sehdeht. Tas nelaimigais lahwa beidsiht wisu ar sewim dariht, jo preefch wina bij tagad wifs weenaldfigs; pat dshwiba bij preefch wina ka pasudu.

Kad winsch sawu strahpi bij iszeetis, tad Frese leedsahs to sawa deenesta atpakal nemt, bet tas rakstuwedejs, kurfch jau pirmak par wina bij pahruhmees, ari tagad to ne-atstahja, bet gahdaja tam weetu tai pascha bohde, kura winsch bij eestahjis, jo tas bij pahrlleezinahs, ka Kahrlis nekad wairs ta ne-noseegisees. —

Gadi bij pehz tam pahrgajuschi. Kahrlis Waldows atradahs tagad zita pilsehta, kahda leela andelesweeta. Wina kungs, kohpmanis Weinolds, tam pilnigi ustizeja, jo tahdu rakstuwedeju tas wehl nebij atradis, us kura kreetnibu, pateesibu un gohdigu usweshanohs winsch tik drohschi bij warejis palaisitees. Winsch bija lepnis, bagats kungs, bet tomehr jutahs tas fewi arweenu wairaf un wairaf pee Waldowa peewillts, (Turpinajums 57. lap. pusé.)

Sludinafchana.

Original-schujamabs-maschine,

ar rohkahm un kahjahm dsenamas, luras zaur dauds jaunahm pahrlabofchanahm
i'llab labafas, ka ari siprakas israhdahs, peedahwa leela iswehlt

J. Friederichs,
Jelgawā, paleijas-eelā Nr. 3.

Kursemes Kreditbeedribas direktija dara zaur scho wifseem beedribas lohze-
kkeem sinamu, ka wina is beedribas likumcem weenu

istwilkumu fastahdijusi Latweeschu walodā,

kas fatura wifus scheem lohzekkeem waijadfigakohs nofazijumus un ir pee witas
pehrkams par 30 kap. f. gabalā.

Jelgawā, 2. Janwar 1878.

(Nr. 1.) Direktors: Barons Lüdinghausen-Wolff.
Sekreters: v. Heyking.

Jelgawā swebtku-komiteja. Trefschdeem,
22. Februar f. g. pulkst. 11. pr. pusdeenas
— sapulze pee Schirkehöfsera.

Preefschneeziba.

Jelgawā Latw. palihdijibas - komiteja
preefsch fara-wihreem un winu peederigeem.
Trefschdeem, 22. Februar f. g. pulkst. 11.
pr. pusdeenas — sapulze pee Schirkehöfsera.
Schini deenā ari dahwanas nemē preti.
Preefschneeziba.

Wispures aprink, Diru-pagasta, 5 werstes no
bielzela-stanzijas Lujša, war

175 puhrrweetas

leelu semes-gabalu, ar schuhni un darwa-septi, da-
buht pirkt. Us gruntz-gabala ir lihdi 30 puhra-wee-
tas behrsu, preefschu- un eglu-mescha. Zena ir 15
rubl. par puhra-weetu, bes mescha; ar meschu 20 r.
Klaktakas sinas dabujamas sem adrejes: J. Spruhde,
Dich-Grantsde, par Preefscht.

Behz tam, kad tahs eesautschanas-listes preefsch
1878. gada sagatawotas, tad teel no Berkenes pa-
gasta-waldischanas, (Dohbeles aprink) wifseem pee
Berkenes pagasta peederigeem, schini gada lohschu-
gadds stahwofcheem pagasta-lohzekkeem zaur scho
sinams darhts, ka lai tee, kas tahdas atswabina-
schanas gibetu panahst, 25. Februar f. g. sawas
atswabinaschanas-teeftibas peenesu, jo wehlat ne-
weens wairs netiks klauhts, bet us muhschigu klu-
fuzeeeschamu atraidihts.

Berkenē, 6. Februar 1878.
(Nr. 26.) Pag. wez.: J. Ohlsing.
(S. W.) Pag. skrihw.: M. Schloßberg.

Behz tam, kad tahs eesautschanas-listes preefsch
1878. g. sagatawotas, tad teel no Muhru-muhschas
pagasta-waldischanas, (Dohbeles aprink) wifseem pee
Muhru-muhschas pagasta-peederigeem, schini gada
lohschu-gadds stahwofcheem pagasta-lohzekkeem zaur
scho sinams darhts, ka lai tee, kas tahdas atswa-
binaschanas gibetu panahst, 25. Februar f. g. sawas
atswabinaschanas-teeftibas peenesu, jo wehlat ne-
weens wairs netiks klauhts, bet us muhschigu klu-
fuzeeeschamu atraidihts.

Muhru-muhscha, 6. Februar 1878.
(Nr. 17.) Pag. wez.: J. Freiberg.
(S. W.) Pag. skrihw.: M. Schloßberg.

No Naudites pagasta-teesas teel zaur scho sinams
darhts, ka schenenes Gwaltu mahjas ratus, tana-
nas, sirgu-leetas, daischadus trautus, dehtus, leetas-
kohkus un bishu-kohkus ar bicheh 1. Merz sch. g.
uhtrupē pahrdohs.

Nauditē, 8. Februar 1878.
(Nr. 14.) Preefschschd.: D. Kleinhoff.
Skrihw.: G. Schwan.

Utsaizinaschana.

Janns zilwets, kam prahts buhtu skhlotgja-pa-
lihgja weetu Ghdolē peenent un kas zaur saweem
leezibas-raksteem waretu peerahdht, ka winsch par
tahdu gelbigs, war sebakais lihdi 14. Merz sch. g.
pee Ghdoles pagasta-waldischanas peemeldeets, kur
winsch par tam klaktakas sinas warehs dabuht.
Ghdoles pagasta-waldischā, 4. Februar 1878.
(Nr. 22.) Pag. wez.: J. Behsht.
(S. W.) Pag. skrihw.: G. Hamnen.

Behz tam, kad tahs eesautschanas-listes preefsch
1878. g. sagatawotas, tad teel no Kalna-muhschas
pagasta-waldischanas, (Dohbeles aprink) wifseem pee
Kalna-muhschas pagasta-peederigeem, schini gada
lohschu-gadds stahwofcheem pagasta-lohzekkeem zaur
scho sinams darhts, ka lai tee, kas tahdas atswa-
binaschanas gibetu panahst, 2. Merz f. g. sawas
atswabinaschanas-teeftibas peenesu, jo wehlat ne-
weens wairs netiks klauhts, bet us muhschigu klu-
fuzeeeschamu atraidihts.

Kalna-muhscha, 6. Februar 1878.
(Nr. 40.) Pag. wez.: J. Hartmann.
(S. W.) Pag. skrihw.: M. Schloßberg.

Sludinafchana.

23. Februar f. g., pulksten 12.
pusdeenā, tiks Dhsolmaischas (Pauls-
gnade) teefas-namā 200 mehri ma-
gasinas rudsu masakās datās wairak-
shohlischanā pahrdohiti.
(Nr. 41.) Pag. wez.: P. Freimann.
(S. W.) Skrihw.: Andersohn.

Tukumā ir weens nams pahrdohdams, ar dahrsu
un leelu muhra ehku, stali, wahgusi, flehti, klak-
takas sinas Slohtenbekē, pee barona von der
Necke.

Widstres muhscha, pee Kandawas ir
frischi laschketi kalki,
2 rub. 75 kap. par lastu, dabujami.

Kursemes un Kreewijas
ahboltina:
kā ari

timoteja-sehklas,
labi distrofas, pahrdohd
S. Heyster's,
Jelgawā, leelajā eelā, pee „Meina gaita.“

Behz wesangstall apstirinato Kursemes Kreditbe-
edribas krahfchanas-lahdes pamatu-likumu § 10 teel tee.
kam warbuht schahdas no Kursemes Kreditbeedribas
direkzijās iskrastitas un pee tahs paschas por judus
schahm peemeldeets krahfchanas-lahdes-scheines buhtu-
fā:

A. krahfchanas-lahdes-scheines us augtu- angteem:

- 1) Nr. 28532, leela 12 rubl. 50 kap., iskrastita 1. Merz 1863. g. preefsch pee Neretas peerastitas Libses Hymmal;
- 2) Nr. 33338, leela 7 rubl. 53 kap., iskrastita 30. Mai 1877. g. preefsch pee Widsstres peerastitas wehl nepe-auguschas Annas Sobrge;
- 3) Nr. 33339, leela 7 rubl. 54 kap., iskrastita 30. Mai 1877. g. preefsch pee Widsstres peerastitas, wehl nepe-auguschas Libbas Sobrge;
- 4) Nr. 25745, leela 100 rubl., iskrastita 1. Dezem-ber 1874. g. preefsch pee Bauftas-pils peerastita Pehtera Pohding;
- 5) Nr. 25746, leela 50 rubl., iskrastita 1. Dezem-ber 1874. g. preefsch pee Bauftas-pils peerastita Pehtera Pohding;
- 6) Nr. 15732, leela 4 rubl. 32 kap., iskrastita 28. Juni 1871. g. preefsch pee Rundales peerastitas, wehl nepe-auguschas Tahetas Pussemneel;
- 7) Nr. 15733, leela 4 rubl. 33 kap., iskrastita 28. Juni 1871. g. preefsch pee Rundales peerastitas, wehl nepe-auguschas Wades Pussemneel;
- 8) Nr. 27974, leela 10 rubl., iskrastita 25. Juni 1875. g. preefsch Johann Roman Krahfinnikowa;
- 9) Nr. 31564, leela 42 rubl. 80 kap., iskrastita 15. Oktober 1864. g. preefsch pee Ehrberges peerastitas, wehl nepe-auguschas Libbas Salleneel;
- 10) Nr. 12769 un 12770, latra 50 rubl. leela, iskrastitas 9. Februar 1856. g. preefsch Jura Salleneel is Ehrberges.

B. peeprzentigas krahfchanas-scheines:

- 1) Nr. 4518, leela 100 rubl., iskrastita 30. April 1875. g. preefsch pee Bukatscheem peerastita Anfscha Borofski, ar kuponeem preefsch 1. Mai 1878. g. un tablat;
- 2) Nr. 4680, leela 100 rubl., iskrastita 15. Mai 1875. g. preefsch pee Bukatscheem peerastita Anfscha Borofski, ar kuponeem preefsch 1. Mai 1878. g. un tablat;
- 3) Nr. 4011, leela 100 rubl., iskrastita 2. Septem-ber 1874. g. preefsch Jehkaba Straufs is Peh-termuhschas, ar kuponeem preefsch 1. Mai 1878. un tablat;

C. Mikelim Mathies, is Wez-Sauls, isdohta scheine par weenu premijas-biketē no 1866. g. Nr. 22, fehrija 7921, furu winsch par brohshisu wee- nat aisseenat no 120 rubl., no 16. Merz 1876. g. Nr. 7445, deponerejtis, —

zaur scho usazimait, tahs scheines wehlatais weena
gada latka, rehkinahs no schi sludinajuma trefschahs
isstudinaschanas deenas gubernas-un Jelgawas latw.
awises, — pee Kursemes Kreditbeedribas direktijas
ufrahdht un par sawu ihpafschumu peerahdht; jo st-
tadi direktija teem peemineem ihpafschneem to tad
pehz likumeem negeldigu tapufschu wirmo krahfchanas-
lahdes-scheinu weelā isdohs jaunās weenwee-
nigi gelbigas scheines (Duplicate), Jelgawā,
30. Janwar 1878. (Nr. 352.)

Direktoris: Lüdinghausen-Wolff.
Sekreters: A. Heyking.

Wisagratce, ihstee
rohschu Kartupeli
dabonami, 3 rubl. par mehru, pee skhlot. Schwan-
berg Muhschazeema draudsēs-skhlotā, pr.
Frauenburg.

Peē J. W. Steffenhagen un dehta Jel-
gawā itla nupo: gatawō un ir wifās grahmata
bohds dabujamē:

Rahditajs
Relzioneem un Ewangeliumeem,
pehz fureem
wifū gadu swebdeenas un swebtkōs Lu-
teru basnijās spredikōs teig.
Rakfa 3 kap.

Kursch pee wifas fawas kreetnibas tomeht arweenu loht pafemig's bija. Wifsch eewilla to ari eefsch fawas familijas un iftureja winu drihsal kà draugu nelà fawu rakstuwedeju.

Kahrli's melleja to tumfcho fleki, kursch uf wina pagahntni dufeja, zaur to wisgohdigako un labako uswefchanohs isdseht; wifsch fanehma wifus fawus spehkus, gribedams fewim uftizibu eemantohht un uftureht. Wifsch wareja fewim drohfschi faziht, ka wifsch ne tai wismasakà leetà wairs nebij pahrskati-jees; ari neweena kahrninafchana wairs preefsch wina nebij, kurai tas ar usmanibu un pastahwibu nebuhtu preti karojis. Wina apstrahpeshana bij preefsch gadeem mas finama tapufi, jo tee, kuri pahr to faja, fajuta lihdsjeetibu ar winu un ne-ispanda, negribedami winam zaur to fshahdeht; bet tomeht ta atmina pee wina pagahntnes tam daschu behdigu stundiam pada-rija. Wina draugi ne-ispata, kapehz tas daudsreis tais jau-trakàs fa-eefchanàs us reis aplufa un nobahleja, jo wineem ne jausmas no tam nebija, ka wini tad zaur kaut kahdu wahrdu fcha pagahjuschus laikus tam bij atmina faulufchi.

(Uf preefschu wehl.)

Uuhgshana.

Tai mahzitaja amata-grahmatà, ko Kursemes superdents Graeven us herzoga pawehli 1741. gadà lizis drukahht un kas nes to wirsrahtu: „Vollständiges Kirchenbuch, darin alle priersterlichen Handlungen zc.“ minetais superdents starp teem wehrà leekameem notikumeeem no fawa amata laika peemin, ka 1738. gadà winam pascham klahht esohht us herzoga pawehli Meschotnes basnizà no turenas mahzitaja Horsta ar Bauklas Latw. draudses mahzitaja Walentin Zwensena palihdsibu ir 106 Turku un Tataru faguhstitei behrni kristiti un ka pehz Horsta mahzitaja mirshanas superdents pats Meschotne wehl kahdus 40 tahdus behrnus kristijis. Labprahht wehletumees sinahht, kas fchee karàfaguhstitee tahdi bijufchi, kà wini us Kursemi un Meschotni attikufchi un kà tas nahzees, ka tahds pulks behrnu us reisi kristiba nesti. Ka Meschotnes draudses zeen. mahzitajs fawos basnizrukòs par fcho leetu klahtakas sinas atrastu un gribetu mihi pasnoht, tad par to pateiktu-mees. Warbuht ari kahds no wezakeem draudses lohzeekem buhs fawà jauniba ko par Turkeem Meschotne dsirdejis, waj tee ir kè palikufchi jeb atkal prohjam aifwesti, un war ko par to pateikt. Kas sin waj ari wehl zitàs draudses basnizrukòs no mineta laika neatrohdahs tam lihdsigi usfihmejumi. S.

Tikumibas zeli.

Diwi tee zeli, uf kurajeem zilweks tikumib fashneods; Mifflehdsahs weenais tew zeet, ohtrais tad atwerahs. Zensdamees manto laimigais to, bet zeetejs til pazeesdams. Rab' tam, ko liktens mihtodams us abejeem wada. —

—ns.

Sihfi grandini.

1. Kohla lapas paschas ween Skaisnumu mas rahda; Bet starp pukehm, kad tahs feen — Dairu krohni stahda! —

2. Mihlib', kas til runahht proht — Wehl nau pilna ihsta; Bet kas palihds labprahht dohd — Tà ir mihlib', schklibsta! —
3. Greefi dehtus, aptehf bakus, Peewed alminus un kakkus, Strahda Deewam padewees! Gan Wifsch palihgà tew ees!! —
4. Kas gan glabahs iskapti Wafarà eefsch tihnes? Kas gan nowih's pinekli Tà kà sihda pihnes? Katrà laikà fawa leeta, Katram wahrdam fawa weeta! G. F. S.

Saimneeku fshohla.

Amerikas farkanais ahbolinsch. Laiks ir atkal klahht, tur semkohppi fawas waijadsgas ahbolina sehklas eepehrkàhs. Newaram tapehz pamest nepeeminetu, kad tagad atkal leels pulks ahbolina sehklas no Amerikas ir fchurp us Giropu atwests un tohp ar zitahm sehklahm fajaukts. Amerikas farkanais ahbolinsch ir pehz fehrewes labs, bet graudini masaki nelà muhseji, turklahht eefsch wina atrohdahs dauds miknas sahles sehklinas, ta ka katram buhtu us to jaruhpejahs, ka wifsch fawas sehklas leel papreefsch ismekleht isprohwefchanas stazione, kahda ari Mihgà tagad zehlufees. No wairaf pufehm nahf mums ta fina, ka fchis Amerikas ahbolinsch muhsu bahrgàs seemàs issalst; tapehz daram semkohppus us fcho leetu usmanigus, lai nekriht fshahde.

Naudas tirgus.

	ufraf.	fohl.
5% walstas-aifseeneschana's biletes ar winnest. I. aifleen.	233	235
5% walstas-ankas-biletas II. aifleen.	236	235
4% Wibi. fahdbrihts, usfakamas ne-usfat.	93	94 1/2
4 1/2% Kurs. fahdbrihts, usfakamas	100	101
5% ne-usfat.	99	100
Mihgas-Dinab. djeizeta akzijas us 125 rub.	—	—
% Mihg.-Dinab. obligazijas us 100 rub.	—	—
% Selgawas " " " 100 "	—	—

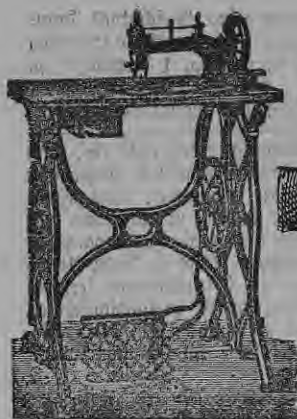
Pee Kursemes gab. komitejas preefsch karàewainoteem nodohiti no fshofejas ufranga un 10 fargeem 8 rbl., no Selgawas weetigahs komitejas 500 rb. un 7 fashoti, no Irlawas pag. teefas (prozefes winnestis no B. fahmneeta) 5 rbl. 40 f.; no Safmatas meesta polizejas teatera euehnumm 40 r. 30 f., no Emburgas pagasta 38 kresli, 21 dweelis u. z. leetas.

No Greefules Wagge Wites pagasta preefsch karàewainoteem dahminati 300 wahri zindu, 37 v. jeku, 7 fahju awu 5 v. kreslu, 3 dweeli (kà seemasfwehtu dahwana us karalauta); preefsch ohtra Luteru regimentes mahzitaja 4 rbl.; preefsch Luteru palidhsibas labdes 20 rbl., preefsch bishetu komitejas 3 rbl. un waganu mifswes 3 rbl. G. Hesselberg, Preefules dr. mahz.

Atbildas.

W. — B. Tuhfu rakis norahj gan tohs mulshas deenderus par winu ne-labeem darbeem, bet atbilda us to rakstu 2. Nr. tas nau, jo kà ihiti ar to fakscha bsenafchonu blis, to Tubs nemas nerakstat. Kà leekahs, faksis pats duhs leels wahrgalwis blis, kas wifadi bij aif auhbm janem. — A. R. — S. Ka bseefmita neder, ir wainu pilna. R. — E. Druzfjin turpmal, jo dauds ziti ir jau preefscha. Latw. aw. apgabdatajs.

Latw. awischu apgabdatajs: J. W. Sakranowicz.

7 Lühra un Zimmerthala 7

leelakais krahjums

schujamu maschinu,

Rihgā, leelā Smilšhu-eelā Nr. 7.

Schujamas mašines preekšč krodereem, kurbneekem, fedleneekem, zepurneekem un preekšč familijas-bruhles is teem flavenakeem fabrikeem.

Kā glušči jaunās un ihsti derigas krodere-mašines ar krahjam un rohlam dšenamās, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles eetaiššhanu, kas wehl lihds šhim nau bijis.

Par wifahm mašinehm mehš wairaf gadus pilniigi galwojam un peesuhnam bes makkās us pageh- reschanu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram pizzejam pamahzishanu wira walodā drukatu lihds.

Par atbildi uš teem šludinajumeem, kas par kurbemes beedribu preekšč bišhukohpibas kaudis laihti no beedribas lohzeekem Dahwida Tomberga un Kr. Seiwalba, šhihs beedribas preekšneeziba — ih- pildoht general-fapulzes šreedumu no 31. Janwar 1878. g. — wšheem, tam tas peenahfahs, zaur šho dara šinam, ka general-fapulze minetā deenā wisgaligi nospreduš, tā šhe stahm:

- 1) Ihdššhinigais beedribas lohzeekis Dahwids Tombergis ir uš wšheem laiteem no šhihs beedribas isflehgts un bes tam, ka zaur preekšneezibu notizis, pee peede- rigahm teefahm apfuhdsams.
- 2) Wšheem ziteem beedribas lohzeekem, kas 8. Dezember 1877. g. pee preklitunigahs un aistlegtahs šapulzes peedališhchees, teef general-fapulzes nepatishana ihazita.
- 3) Pee šheem, tem 2. p. mineteem lohzeekem nepeeder tagabeis un ihdššhinigais beedribas mantas- waldneeks D. Kronberg'a k. un S. Lintmana k., kaut jo abi augšham minetās šludinajums bes wina šinas pee wahra peesuhsti.
- 4) To ziti rakstu dehl, kas zaur Wahzu un Latw. laikraksteem kaudis laihti un beedribas gohdu un labu šlawu aishem, general-fapulze preekšneezibu aishahda uš beedribas statutu § 12, kas tai usleef beedribas labumu wehra nent.

Jelgawā, 31. Janwar 1878.

(Nr. 2.)

General-fapulzes usdewunā un wahrdā: Preekšneezibas pilna sehdeschana:

Prezidents: G. Wather's.

Wihze-presidents un I. Rodalas-presidents: K. Grünhof's.

Walwas-beedribas mantas-walditajs: D. Kronbergis.

rahtu-webejs: S. Freymann-Merzfeld.

II. Rodalas wihze-presidents: Straube.

mantas-walditajs: Friedrichson's.

rahtu-webejs: Neuland's.

Kalpi
war par labu lohni un deputati weetas dabuht
Reel-Rundakē. 1

Puifchi un meitas
war par labu lohni un kofit weetas dabuht
Reel-Rundakē. 1

**Linu-dšijas un
aishamohs deegus,**
wifadās sortēs, pahredoht wislehtakt
R. John Safferberg's,
Rihgā, kungu-eelā № 12.
(Geesechana atrohnahs zuhlu-eelā (Schwimmstraße).)

**Kurbemes
lohpu aishahweeschanas beedr.
general-fapulzi**
noturehs tai 28. Februar 1878. g. Jelgawā,
Schirtenhöfera sahlē (pastes-eelā).
Gefahfkees pulst 7. watarā. Ar prezidenta k. at-
wehlechanu ari nebeedreem geesechana brijhw. 2
Jelgawā, 2. Februar 1878.
Preekšneeziba.

No krahna Greenwaldes pagasta teefas (Grünwalde
Gem. Ger.) — Kauflas aprinkē — teel wisi tee, kam
buhitu lahdaš taisnas parahdu-praifšchanas no nont-
rufcha šhejeenes Leijas-Krautku šaiuneeka Pahwila
Buka. usazinat, peezu nedeku laika, un ne wehlah,
kā lihds 23. Februar šh. g. tā weentigi šhini leelā
isflitaja isflehgšchanas terminā. fawas parahdu praif-
šchanas pee šhihs teefas usdoht; tāpat ari tee, kas
min. P. Bulam šo parahdā palikufchi, lihds minetai
deenai šheit usdohtees, — jo wehš šhi terminā tiks
parahdu-bewejeem muhšhiga klufzeeschana usflita un
ar parahdu-wehmejeem wehš likuma daribts. — 1
Sahlitē, 19. Janwar 1878.
(Nr. 12.) Preekšhd.: Bower. † † †
(S. W.) Rahtu-webd.: M. Saumann.

Laba mohdere
ar labahm atehatehm, kas fawroht lohpu un wutru-
lohpišhanu, war no Jurgeem 1878. g. weetu dabuht
Leichōs, Zuhnaitšhu-muifšā, pee barona von
Kopp k. Klahrtas šinas dabunamas Jelgawā, Sweh-
tes-eelā № 17, pee baronefes Wscheberg lnd. 2

Itin smalkus rohtas-darbus
war paaugufshas meitones no semehm ar labihās heb
zitu šaula-auglu atmakfu dabuht mahzitees Jelgawā,
Luwakas šinas pee Jelgawas kurlim ebmo-šhohtas
preekšhneela Rinde k. 1

Labs kalejs
war weetu dabuht Mas-Patšais-muifšā, pee
Dohbeles, no 23. April 1878. g. 2

Labu biljardi
ar wifahm peederigahm leetahm war dabuht wirt
Falggrahwes Pfla-krohgu. (2) J. Rindermann.

Rabi ušturejusees, ar širgu-šhehtu dšenama
Kulama mašchine,
lihds ar turklakt peederofhu wehtitli, teef pahredohta
Preekshu-muifšā, pee Gleijas. 2

Pehez tam, kad ta Jaun-Auzes pagastā peedšhw-
dama, pee Gobdes pagasta (Kauflas aprinkē) pee-
deriga Margaretha Jurewig zaur nahwi aishahjuš,
teef no Jaun-Auzes pagasta-teefas usazinat:

- I. tabo nelatkes Jurewig nesinamee mantineekl, lai
tee febalais gadu un fešhu nedeku laika, ar fa-
wahm mantšchanas-teefabahm šheit peeteizahs,
jo wehlah nemeens wairs netiks klaušitōs;
- II. tee, kam praifšchanas buhtu pee nomitejas man-
tibas heb kas nelatkei buhtu parahdā, lai feba-
lais 15. Merz 1878. g. šheit peeteizahs,
pirmajee ar fawahm praifšchanas = teefabahm,
beidsamee dehl parahdu-istibohinašchanas.

Praifšchanas, kas nebubs lihds augšhā noteklam
terminam peenetas, netiks wehlah wairs peenetas
un parahdneekl wehš likumeem šrahpetti. 1
To lai teef wehra!
Jaun-Auzes teefas-namā, 31. Janwar 1878.
(S. W.) Preekšhd.: K. Neuland.
Teefas-šrihw.: Zeidenberg.

van Dyk
Riga
Superphosphat
-Pacharda-
V. van Dyk
Rihgā, smilšhu-eelā,
Claytona
lokomobles un
kalam. mašhines,
Pacharda
superstoffati,
augšgrahdigi un masagrāhdigi, ar peefohlita
labuma apgawoščhanu, tā kā ari kalt-wehsti
un wifadas lau-tatoneezahs mašhines un rihiti

Wihš pee Strundas pagasta peederigti, 1857. g. dš-
muifchi wlbreeschi teef no Strundas pagasta waldibās
zaur šho usazinat, pee winas deht 1878. g. wkrufchu
eešantšchanas-istees fagatawoščhanas febalais lihds 30
Merz 1878. g. peemeldeees un fawas šamllijas buh-
šchanas u. t. j. w. usdoht. 2
Strundas teefas-namā, 2. Februar 1878.
(Nr. 141.) Pag. wez.: Landsberg.
(S. W.) Teef. šrihw.: G. Uecker.

Jelgawā.
Es ešmu katotu eelā Nr. 37. weem jainu-eeeriktetu
weefnizu
ušnehmis, ar to šhim „pee jauna drauga“
un tadeht zeentijameem weefseem peedahwaju par
wislehtako zenu itin glihti eeriktetas gutias, kā
ari wifadus ehdeenus un diehreenus pee laimnigas
apdeeneschanas, un bes tam ari weht ihwahšigi
štalla-ruhmes hef makkas.
Weefnizneeks Janis Freybergis.

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena krisiba, weena tijiba.

Mahitajs: Sinas. Tas Kungs ir mans gans, man netrūks neneka. Rabds mabids par Augšiemē pagasta-fkolahm. Divi mīreji. Jelgavas laiv, pilsehta draudfē. Mīstones laja

Sinas.

No Jelgavas weens awifchu draugs mums raksta par weenu nejankumu, ko wīnsch pats ar sawahm azihm beefchi ween fakahs peeredsoht, prohti, ka daudsi no lauzineeku wezaku behrneem, kas pilsehta fkolhās eimoht, šipri ween pa fchenkeem wasajotees. Wīnsch wīswairal pašcheem wezakeem dohd to wainu, jo tee wehl lohti maš ruhpejotees par to, kur un pee ka sawu behrnu kohrteli nodohd. Gebahschohht behrnus fchahdōs tahdōs kaktōs, pee kaut kahdas maš flawejamās madamīnas, kas nereti pati dšehraja buhdama ne wahrdū nesaka, kad behrni fchenkus ūsmelle jeb no fchenkeem scho to pahrwelk ūf kohrteli. Daschu reis ari wezaki pašchi sawu behrnu zaur tam wēd kahrdinafchana, ka tam dohd newaijadšigi daudsi kabatasnaudas, leekahs no behrna scho to eeteiktees, ka waijagohht nau-das preefch fchahdahm un tahdahm grahmatahm u. z. un it ne kad neprafa, lai jel behrns ari parahda, kur ta jaunpirkta grahmata un leeta ir. Mehš sinam gan, ka daudsi wezakeem sawus deklus gimnasijā waj zitās pilsehta fkolhās raidohht, nau eefpehjams wīnus pee smalkakeem laudihm, augstakeem wihreem, ihsti gohdigōs namōs kohrteli doht, tur ta malka warbuht ir par leelu; daudseem ir japeeteekahs ar semaku istabīnu, pawahjaku ūsturu un mašak smalku dšihwiti, bet ari pee tam ruhpiigi wezaki war wehl daschadi islasitees un it labi ismekletees gohdīgus lautīnus gohdīgu namu, kur sawu behrnu, sawu dahr-gako mantu kohrteli un kostē dohd, lai teem nebuhtu launas preefchfihmēs preefch azihm un lai nebuhtu beš wīfas ūf-raudfības. Ari mehš turam scho leetu par lohti fwarīgu un grībam wīseem wezakeem pee firds likt, lai sawam behrnam kohrteli meklēdami neklausahs wīš, kur madamīnas weena par ohtru pašchas semi meldahs un ūsteizahs, bet lai paklauschīna pee ziteem pašhstameem gohda-wihreem pilsehta, kahds tas namš un tee laudis, kur grīb sawu behrnu nodohd. Zitadi to kohrtela lehtumu war dabuht aīsmalkah ar malku, ko wīšā muhšchā newar teem wairs atlihdšīnaht.

No Dschuhlfites. 15. un 16. Janwar notureja fchi ap-gabala fkolhotaji sawu 3. fapulzi Dschuhlfites ehrgelneeka mah-jās. Tik 16 fkolhotaji bij fanahkluschi, laba teefa beedru truhka. Wīswairal par to pahrspeeda, ka buhtu eefpehjams fkolhas-behrneem seemas laikā wīsmasak weenreis par deenu fīltu barību pašneegt. Skaidrakas sinas par scho leetu zeram ūf preefchu awifchu lasitajeem pašneegt. Ohtreā deonā bij proh-wes-mahzibas par weztehwu Zehlabu, no geograssijas par Kreewu semi un no Bahzu walodas par weetneeku wahredeem. Mahko-scha fapulze buhs Pestenes fkolhā 26. un 27. Mai.

No Buseneekeem. Peektdeen, tani 13. Janwar, tika muhfu jaunpeebuhwetais fkolhas-nama gals no muhfu zeen. mahzitaja Kawall k. ta trihs weeniga Deewa wahrdā eefwehtihst.

Zaukā un pee firds eijofchā runā muhfu z. mahzitajs behrneem, ka wezakeem to fkolhas leetu pee firds lika, tad ari muhfu mihlam z. leelkungam, baronam von D. Grothusam, kas flimibas deht newareja tani preeka-deeniā pee mums buht, z. mahzitajs pateizību isfagija par mihfu palihdšību un dewīgu rohku; ari nowadeem un wīnu waldifchanahm, it ihpašchi pagasta wezakajam, kas ar ruhpefību gahda par sawa nowada labklahschanu. Weidsoht nodfeedajahm to dšeesmu: „Lai Deewu wīš lihds.“ Lihds fchim namā maš ruhmes bija, bet tagad zaur to jaunpeebuhweto galu ir ruhme lohti ehra. Tani jaunā ruhme ir weena leela istaba, kurā klase eerikteta, un ta weza fkolhas-istaba ir eerikteta preefch sehneem par gu-lamo istabu. Wīš materials ar amatneekem un wīš, kas klase atrohdahs, ir no muhfu z. leelkungā dohts; — lai gan pagasts ari no sawas puses trihs simts rubkus preefch tam dewa, tad tomehr ja pagastam weenam, beš leelkungā palih-dšības, buhtu bijis wīš ja-avgahda, — tad gan wehl ohtreis trihs simts rubku buhtu bijis ja-idohd. Deems tas Kungs lai fwehti un ūstur muhfu z. leelkungu un z. leelmahti un wīsu muhfu nowadu! Lai Deems naht ari fkolhas-tehwam par pa-lihgu fkolhenus pareiš mahzīht, Wīnu atšīht, un fwehti scho jaunpeebuhwetu fkolhas-namu, ka tas paliktu par dšihwibas-zeku wīseem, kas tur eefchā mahzītees!

Rihzas pagasts ir tas leelakais Grohbinas aprīksti, kahdas 7 juhdses garfch, lihds 3 j. plats, ar kahdeem 250 faimneekem, 500 namelneekem; wīnsch atrohnahs eefch 3 apgaba-leem, katra nowada apgabala 1 fkolha; tais 2 apgabals, kur katra zetorta dala pagasta lohzeeku atrohnahs, 1 fkolha; bet tai treschā apgabala, ko gandrihs war faukt par pašchu to pag. leelumu, no 110 faimneekem, 250 namelneekem, ari tik 1 fkolha, ne wīšai leela, pehz wezas mohdes buhweta. Jo deenas jo re-dsam, ka beš ohtras fkolhas newaram palikt. Preefchlaikōs gan tika runahs, ka ohtra fkolha buhtu zelama, bet ari ru-naja, kas tad spehšohht lohs daudsi fkolhotajus nolohneht, tur-klāht par fkolahm un wīnu mahzibas kurseem nebij ari nekahdu zeetu likumu. Bet nu, kur pehz likumeem fkolhā waijaga 3 seemas no weetas eel un daudsi wezaku, kas fkolhu par derīgu leetu atraduschī, sawus behrnus ne tik ween 3 seemas fkolhā grīb fūhtīht, bet 4 lihds 5 seemas, tad ar scho weenu un tik masu fkolhu nepeeteek. Kur leels pilsehts, tur daudsi bagatu, tur ari daudsi nabagu, tā ari muhfu pagastā wīšadi atrohnahs, tani waijaga sawus behrnus lihds 10 werstes fkolhā fūhtīht, tapehz pats pagasts no ohtras fkolhas rima, kad tik to waretu

drihsunâ panahlt, kad til tai un tai apgabalâ tiftu zelta, kur 30 fainneeku un 170 namelneeku, kâ augfchâ mineju. Nu ari wijs weetneeku pulks to atfinis, kâ ffohlotajam ir gan gruhts amats, ari to atfinis, kâ to gruhtu amatu newar wis ar kalpa lohni nolohneht, kad ari wehl weena ohtra ffohla no jauna nahktu klast. Zeram, kâ zaur sawas ffohlas-komifiones gahdaschanu drihs ohtru ffohlu panahltim. Gan muhsu Nihzes ffohlotajam Skarre f. waram peenahktamu gohdu doht par wina ruhpiгу amata-fohpschanu, bet ko lai tur eespeh, kur til mas to strahdneeku un tas tihrams ir til leels? —h—

Tas Rungs ir mans gans, man netruhks neneeka.

(Belgum.)

Illers palika kluvu, greesahs us mahjahm, eegahja sawâ istabinâ, nosehda pee galda un usschkibraks sawâ leelâ bihbele Dahwida dseefmas. Illers bij scho bihbeli 1¹/₂ gadus atpakt pilsehta no weena pahrdeweja, kas ar wezajm grahmatahm andelejahs, nopirzees. Bihbele bij ahda un kohka wahkâ eesfeta ar misina klambareem un eesfchâ ar prahwu rakstu. Rasohr winsch nonahza pee 23. Dahw. dseefmas, kas eesahkaks ar teem wahrdeem: Tas Rungs ir mans gans, man netruhks neneeka. Te Illeram schahwahs prahtâ wina tulfcha tihne, tulfchee pohdini, tulfchais maks un tulfchee behrnu wehderini. Winsch dohmigi kratija ar galwu, dsirdedams tur to Deewa apfohlifchanu. Bet winsch lasija tahlak un nahza pee 3. ferschas: „Winsch atspirdsina manu dwehsefi“, te lapa beidsahs un bij jafchke us ohtru pusi; atschkibris winsch lasija, bet tee turpakee wahedi nemaš nesapaseja kohpâ ar to aischkirtu lapu. Illers apluhkoja klastal un atrada, kâ 2 lapas bij kohpâ falipinatas. Winsch nehma nasi un atgreesa tahs usmanigi walâ. Un ko winsch eerauga? Smalks papihra gabals, kiram us 2 stuhreem stahw tas nummurs 50 un sweeschads raksts wirfu. Winsch nef un rahda to sihmi seewai, bet ari ta nesin, kas tas par papihru. Ubi noruna riht us pilsehtu eet un parahdiht scho sihmi kahdam ustizigam kaufmanim. Kad nu Illers riht pilsehta bohde to parahdija, tad tas winam pashtitams kaufmanis eesauzahs: „Andrei, kur juhs pee schihš sihmes esat nahkufchi? Tas ir Englantes papihra-naudas gabals, 50 mahrijinu sterlinu wehrts, jeb muhsu naudâ 550 gullfchi.“ Illers ais preeka nespehja atbildeht, bet drihs fanehmahs un nu istahstija wifu, kâ winam wakar ap firdi bijis un kâ gahjis. Kaufmanis, deewabihjigs zilweks kuhdams, un redsedams scho lautinu behdas fazija: To ir Deews pats darijis! Schê jums schodeen 20 krohna dahlderî preeksch pirmahm waijadfibahm, lihds rihtdeenai pee bankeera pirms jums apmainifcho scho naudas-sihmi un warefeet tad ari to zitu naudû pee manis fanemt. Sawâ leelâ preeka Illers nu steidsahs us mahjahm un nesa to preeka-wehsti sawai seewai. Nolikta deenâ abi nogahja us pilsehtu un fanehma tohs atlikufchohs 500 un wairak gullfchus. No kaufmana tee wehl gahja usmekleht to bihbeles pahrdeweju, gribeja labpraht ko tuwaku par scho sawu bihbeli dsirdeht, neflehpâ ari, kahdu mantas gabalu tee tur atradufchi. Pahrdewejs ari nebuht neprohweja eekahroht ko no tahs ari winam

nesinoht bihbele usglabatas mantas. Winsch til teem to no-stahstija: Schi bihbele peedereja fenak weenam pilsehta birgelim, kas sawâ jaunibâ bij us kugeem gahjis un us Olantes kolonijahm nobrauzis; no turenos tas gahjis us kahdu Englantes kara-kugi, tizis 1805. gadâ Trafalgaras kaufchanâ eewainohts un pahrnahzis schê mahjâs, kur sawas wezuma deenas, no sawas pensijas dsihwodams, nowadijis. Peederigu tam nekahdu wairs nebijis. Tâ tad gan winsch us tahm dohmahm nahzis kahdu dalu no sawas mantibas Deewa rohkâs preeksch idalifchanas tâ nolikt un tagad nu ta nauda pehz Deewa sinas wina rohkâs nahkufi. „Par kahdu es to grahmata no zita biju pirzis, par tahdu es wina jums pahrdemu; tas buhtu grehts, kad es tagad jums ko gribetu nolaupiht no tam, ko Deews jums brihnifchki preekschikiris.“ Aplaimotais pahris tomehr pahrdewejam kahdu peeminas dahwanu pasneedsa un tad steidsahs preezigi us mahjahm. Nu wareja wifus parahdus nomakfahht, wehl ziteem draugeem ar kahdu teefu islihdseht. Nahkufchâ gadâ Illers nopirkahs sew sawu mahjinu un taupigi un gohdigi dsihwodams mita pilnâ istifschanâ lihds pat sawam galam. Un ta weza bihbele wehl tagad tohp no wina behrneem kâ swehts mantas-gabals dahrgi glabata un gohdâ tureta. Ch. B.

Rahds wahrds par daschahm Augschsemes pagasta-ffohlahm.

Schê Augschsemê eet Deewamschehl wehl daschâs weetâs ar ffohlas-buhfchanu deewogan raibi. Ir dauds kamekli zelâ likri, kas tahm nelauj, kâ zitahm Kurfemes ffohlahm, usplaukt. Gan zerejahm, kâ zaur teem jauneem ffohlas-likumeem ari te wifa dsihwe un buhfchana tiks pareisi nogrunteta, bet, kâ nu rahdahs, tad buhfim wehl par agri us to preezajušchees.

Kad lihds schim ffohlas pa leelakai dalai ar wifu waijadfigu buhfchanu un usturu no dsimtskungeem kluva apgahdatas, tad nebij nekahdas pretoschanahs jeb kildas dsirdamas. Ffohlotajs wareja meerigi sawu amatu kohpt un newaijadseja ne par Brentfcha jeb Anfcha walodu ko bihtees. Bet kad nu tee lihdsfchinige schehlige gahdneeki paleek pee malas un ffohlotajam til no pagasta sawa lohne jafagaida, kas, atfaukdamees us teem jauneem ffohlas-likumeem, dauds ja til to nospreestu lohni fohla, un ffohlotajam tahdâ pagastâ, kurâ 1000 wihreeschu un seeweefchu dwehfeles ir, par 150 rub. 80 lihds 90 behrni weenam pascham jamahza un turklast no saweem lohnes-dewejeem wifadas neewafchanas jadfird, tad jau gan ir glufchi beigta dsihwe. —

Zaur likumeem ir pawehlehts, kâ teem, kas tagad ffohlotaja amatu grih usnemt, waijag ekfami nolikt, bet kas par to dauds ko rehkina, dabuhn ari tahdi weetû, kas sawu ffohlotaja amatu it nekur nau mahzijufchees, sinams til jau par tihri smeekla lohni, 15—50 rubki naudâ un kahdi 10 puhri labibas. Ziti pagasti to redsedami, gudro tapat dariht. —

Netruhkt ari tahdu, kas warbuht jau no daschâs weetas israiditi apkahht blandidamees laudis samufina, wina lihdsfchinigam ffohlotajam tihri masu jeb til to likumigu lohni fohliht un ja wezais ffohlotajs par to negribetu un newaretu palikt,

tad jau fchee ir gatawi, tahdas weetas ar pateizibahm peenemt, zeredami, pirmo gadu lai eet kã eedams, kad til weeta, gan jau us preekschu kaut ko peedingehs un ja newarehs dshwoht, tad jau nau neweens tohs peefschjis, war attal us zitu pusi aifklist. Bet lihdsichinigam skohlotajam ir pa tam zaur lohnes masinaschanu gruhta dshwe padarita.

Par skohlotaja ruhpiгу amata kohyschanu tẽ wehl gau-scham maj ko rehkina. Kas til lehtaks, tas ari labaks.

Skohlotaji teek tẽ dereti us weenu, diwi jeb kad dauds, tad trihs gadeem; kad schis laiks pagalam, tad ir attal jaunã magaritschas jataisa. Bet ja skohlotajs par scho laiku pee weena jeb ohtra skohlas-behna kahdu nekahrtibu norahjis, jeb winau par flinkumu jeb zitu kahdu palaidnibu pahmahzjis, tad jau war drohschi tizeht, ka pee nahkamas derefchanas behna wezaki ar wiseem radeem un draugeem skohlotajam fihwakee pretineeki buhs. Skohlotajam ir rihs fohds; ja negrib ar faweem lohnes-dewejeem un ufturetajem faniht un pehdigi zaur lohnes-pamasinaschanu jeb pahrgrohsfichanu weetu pasau-deht, tad wajag wifu nekahrtibu par galwu laist.

Tẽ buhtu wehl dauds ko stahstiht, bet mihtais lasitajs wa-rehs jau no ta, kas tẽ minehts, lehti noprast, ar kahdu prahtu lai schẽ skohlotajs fawu gruhtu amatu kohpj. Waj tẽ war skohlas buhschana kahdu leelu fwehtibu atnest? Waj tẽ wifas konferenzes ko palihdsetu? Teefcham ne! Skohlotajs tẽ dshwo kã putnis us sara gala un dohma, Deewsin kã us preekschu buhs, waj warefchu tẽ palikt waj ne u. t. j. p.

Kamehr skohlotajam nau pastahwigas drohschas weetas, pilniga uftura un meera, tamehr ari newar nekad leela zeriba buht us isdewigeem skohlas augteem.

Lai Deews dohd, ka waretu schini leeta ari schẽ Augsch-semẽ labakus laikus sagaidiht. *) —g.

Diwi mireji.

Isgahjuscha gadusimteni dshwoja weens wihs Frantschu semẽ Woltehrs wahrdã. Wiasch dehl faweem daschadeem gudreem raksteem bij isflawehts pa wifu fawu walsti, wina wahrdõ skaneja tahki ari pa zitahm walstihm. Bet schis wihs bij leels besdeewis, kas wehl ar fawu besdeewibu lepojahs; wina gudrai galwai un wina weiklai mehlei tas bij tas leelakais preeks, kriftigu tizibu nonihzinaht un saimoht. Wiasch negri-beja neko sinah no weena dshwa Deewa; wifas pasaulẽ pehz wina dohmahm til „tã gadahs.“ Bet usluhkojam schi wihra galu! Wiasch pats ziteem to padohmu bij dewis, ne mas nedohmah gar nahwi, til dshwoht un ehst un preezatees. Bet kad nu pascham ta stundina tuwojahs, (1778. gadã) ak kã tad faplaka wifa agraka drohschiba un lepniba! Wina ahyste, kas ap winau bij lihds pat wina mirschanai, apraksta to brees-migu galu, kahdã schis leelais drohschais besdeewis kritis:

*) War tahm peeminetahm nekahrtibahm ar skohlotaju lobneem mums jafala, pa tahki nowadi, kas negribes fawam skohlotajam pilnigalu lahni doht kã til to paschu masinu, kahda likumã par to wifumajako notureta, tee sinams ari nedabubs zitabus wihrus, kã tohs wafchus pehdigohs, warubst ari ne fchobẽ. Bet wehl no tahs wifumajakohs, ikumã notestabõ lobntes rauidst ko nodingeh, tas ir skaidri notesgẽ un mehs labprakti arbetum sinah, kuras gan tahs skohlas-komifiones ir, kas tahdu nekahrtibu pametschas nepremektetu, tapat ari to, kur tas wehl tagad waretu notit, ka skohlotaju lihst us weenu gadu. Debakzija.

Wiasch waideja un kledsa: „Duhmus es esmu wifu fawu muhschu rijis, duhmõs es esmu reibinajees. Nu faktu moh-stees. Nu atminohs to mahzibu, ko gan dstrdeju, bet par neeku tureju. Kas nu mani lai glahbj, lai eeprezina? Es esmu ahprahta aif bailehm un ismischanas. Glahbeet mani, glahbeet! Wifu fawu mantu gribu doht par weenu muhscha deenu, lai wehl nemirstu.“ Tã wiasch kã besprahta dauisjahs un schnaudsahs, lahdeja un kledsa, kamehr isdshifa. Tã mira weens besdeewis. Pus pasaulẽ bij winau kã kahdu engelẽ isflawejust un zeenajust, nu wiasch pats kã tahrys bei palihga pa fawahm zifahm lohzijahs. Stahdam turpreti ohtru mireju, weenu Deewa kalpu, weenu Jesus mahzekli, to apustuli Bah-wilu! Ne wis flawas wihra duhmõs eetihts, ne wis ar pasaulẽs gohdinaschanahm apbehts, wiasch tur redj fawu stundinu nahkam; wiasch nef dauds rehtas no pasaulẽs naidibas, tahs wahschu fihmes, ko Jesus kalposchana eemantojis; kehdes un kaunã wiasch miht, us nahwi wiasch ir notesakhts — un tomehr swabads un spehta pilns, meerigs un preezigs; wiasch nekerahs wis pee schis subdoschas pasaulẽs dshwes, bet „aif-mirsi to, kas ir pakalã“ un fneedsahs pehz ta, „kas ir preekschã,“ ne wis mohkas zeedams, bet eegribedams noschirtees un pee Jesus buht. Saldã meera wiasch met azis us tahm pagah-juschahm deenahm, lihgmã zeribã wiasch lukõ us to nahkamu dshwi un to apleezina it kã testamentes wahrdõs fawã ohtrã grah-matã pee Timoteus: „Es jau tohyu upurehts un manas at-raifichanas laiks ir tuwu klah. To labu zihnischanohs esmu zihnijees, to tezeschanu esmu pabeidstis, tizibu esmu turejis. Toprohjam man ir nolikts tas taisnibas frohnis, ko man tas Kungs, tas taisnais fohgis, dohs wina deenã un ne ween ma-nim, bet ari wiseem, kas wina atspihdeschanu ir miblejuschi.“ Wiasch nefauz pehz palihdsibas no schis pasaulẽs, bet fneeds pasaulẽi to muhschigu palihdsibu, leezibu dohdams no ta Kunga Jesus lihds pat fawam pehdigam dwašchas wilzeenam un fawu leezibu ar fawahm afnihm apsehgeledams. — Tã mirst weens tizigs Jesus mahzeklis. G. B.

Zelgawas latw. pilsehta draudse:

no 28. Janwar lihds 12. Februar 1878.

1) Dsi muschi: Caroline Elise Grandin, Louise Pauline Elisabeth Wif-fu, Susane Hermine Elifab. Bruhat, Lina Hermine Peter, Marie Parufch, Louise Anna Burfahn, Heinrich Steinari, Johann Theodor Jurewits, Gustav Julius Freyman, Carl Heinrich Luppia, Joh. Fried. Matthias Lotewig, Johann Eduard Bäckmann, Carl Julius Bunksch, Carl Robert Strais, Jacob Dshes un 2 nedshwi pusfichis (dwiht).

2) Uffaulti: strab. Janis Rorf un Lawths Birkant; strab. Janis Jürgens un Grete Wiegant; lokomoiwa-wedejs Johann Zelmarangs un Anna Stagge; aif. sald. Peter Herrman (atr.) un Julie Anne Bauchman; wõdneeka selis Carl Klewer un Lisete Anete Roie; kurp. selis Joseph Kosniskiewicz (katols) ar Erihne Ruschewig; strabn. Janis Robse un Julie Louise Seglia; Wez-Auges Gwarfchu fka. Kristis Burgis (atr.) un Anatie Keelna; strabn. Martijn Kalita ar Lawibe Hausmann jeb Wegner; strabn. Jahn Weifman un Ase Weffia; ffs. apafsch Maimuilchas Ans Stein un Anne Steinberg, Wifkafa Pentelõs.

3) Miruschis: kateja feewa Ribse Janfohn. 47 gad. w.; Anna Lambert 3 1/2 gad. w.; zimermans Ans Diezmann, 74 g. w.; Anna Mufing 8 mehn. w.; strab. feewa Grete Feldmann 55 gad. w.; Peter Grandowshy 10 mehn. w.; pilnis Pehter Pohdõn 45 g. w.; atr. Anna Brausefeld 80 gad. w.; strabn. Janis Mandelbel. 60 gad. w.; aif. sald. Kristijahn Ullmann 32 g. w.; Emilie Kimbert 1 mehn. w.; atr. Elise Krause 83 g. w.; swetneeka feewa Dobre Bihmann 59 g. w.; Heinrich Kellfche 82 g. w.; Minna Steinnann 10 mehn. w.; kateja Janis Kröger 25 g. w.; Jahn Pifer 1 g. 8 mehn. w.; strab. feewa Antihß Straufs 78 g. w.; unterofizeers Andrei Ribn 25 g. w.; Marie Parufch 10 hund. w.; Emilie Kapfa 2 g. w.; namineeka Friedrich Brachmann 84 g. w.; unterofizeers Alexander Ruchman 24 g. w.; Carl Reiza 1 1/4 g. w. Mufj. R. Schultj.

M i s i o n e s l a p a.

XII. **Wafar-Afrika.**

(Turrhuajums.)

Zansenam to redsoht nokrita sirds, bet winsch bes lawe-
fchanahs nehmahs pee darba un fludinaja to Ewangelijumu
no Kristus; tai pirmâ gadâ winsch dabuja kristiht 21 dweh-
feli, pehz diwi gadeem bij 500 neween kristiti, bet aridsan
ihsteni atgreesiti no grehkeem pee Deewa. Tas Deewa gars
strahdaja pee winu sirdim, tee labpraht klauſijahs Deewa-
wahrduus un dseedaja flawas-dseefmas, preezadamees par to
grehzineeku pestitaju, kas ari winu dwehfeles grih isglabht.
1816. g. lika pamatu basnijai; ahtri wina bij par masu-
un bij atkal janoplehſch; tagad tur stahw leela akminu-ehka.
Skohlas pildijahs ar leeleem un maseem, kas ruhpiigi puh-
lejahs ar lasichanu; jauna deriba bij wifu rohkas. Neegeri
fahzahs kohſchi gehrtees un uszihrtigi strahdaht; Regentstaune
palika par pilſehtu ar 39 eelahm un glihtahm ehlahm un
platscheem; tur wairs neko nedſirda par lahsteem un beskau-
nigeem wahrdeem, neds no trakofchanas un bungu-sichanas
un dantscheem, kas lihdi schim bij Neegeru leelaka luste;
dsehrajus tur wairs ne-atrohn, laulibas tohp gohdigi ture-
tas. To wifu Deewa rohka ir padarijusi zaur weenu wihru.
Tas Deewa gars gahja us preekschu; nahza aridsan ziti
misionari palihgâ, kas apmetahs Regentstaunê un zitâs wee-
tâs aplihkumâ; tagad tur strahda wairak nelâ 100 misio-
nari; no 45,000 eedſihwotajeem Sierra-Leonâ ir 36,000
kristiti. Gan no ta newefeliga gaisa misionari mirſt auma-
lahm, flaita ka isgahjuschos 19 gadôs apmiruschy 54 dweh-
feles, peederedamas pee misiones; gan tee no jauna peefuh-
titi atlaisti wehrgi atkal ar fawahm paganu eerashahm to
darbu lawe; bet nespehj winu aiskaweht. Zaunas draudses
jau fahf gahdaht par misiones-darbu; Zansens eezehla mi-
siones beedriba; Neegeri, aridsan skohlas-behrni famet sawas
dahwanas; misiones-skohlâ tohp audſinati jaunekti, kas tohp
issuhititi; aridsan kehniun dehli tê ir ismahziti tapuschy un
mahza faweem tautas-behrneem to pestichanas wahrdu no
Kristus.

Ne Anglijâ ween, bet ari Seemel-Amerikâ ap to paschu laiku
bij falasijees leels pulzinsch akswabinatu Neegeru-wehrgu; ziti
paschi ispirkuschees, ziti no faweem kungeem brihwesibâ at-
laisti; tee no balteem eedſihwotajeem nizinati nespehja sawu
pahrtichanu gohdigi nopelnihht. Tad ziteem zilweku-drau-
geem nahza dohmas, kâ scheem waretu palihdſeht; beedriba
semes-strehki no Sierra-Leonas pret deenas-widu nopirkusi

to nosauza par Liberiju, t. i. brihwsemi, 1817. g., un
turp nosuhitija tohs atlaistus wehrgus. Gan teem tê bij ja-
zeesch tahs paschas behdas kâ Sierra-Leonâ, bet pamastim
ta leeta auga. 1847. g. Liberija ar 300,000 eedſihwo-
tajeem palika par brihw-walſti. Liberijai aridsan bij japaleek
par lutturu, kas spihd paganu tumſibâ. Bapreeksch Bahse-
les misiones-beedriba tê atsuhtija 8 wahzu misionarus, bet
4 no teem ahtri nomira ar breeſmigeem juhrmales dru-
dscheem, ziti no isbailehm pahrnehti atſtahja to semi. Winau
weetâ eestahjahs 1833. g. mahzitajs Koks no Seemel-Amerikas;
no faweem draugeem schkirdamees, tohs luhdſa, ja nomirſchoht,
tad lai nahf un winam us lapa stahda to wirsraſtu: „lai
1000 misionari apmirſt, pirmis Afriku pametihs.“ 11.
Merz winsch no luga islahpa pee malas; 21. Juli bij no-
beigts. Bet wina draugi wina luhgschanu peepildidami fuh-
tija weenu misionaru pehz ohtra, un winu ustizibu tas
Kungs newareja pameſt bes augleem. Ahtri pirmohs Ne-
gerus dabuja kristiht, zehlahs basnijas un falasijahs drau-
dſes. Tee kristiti turahs ſtipri pehz Deewa wahrdeem, sweht-
deenas tohp zeeti swehtitas, basnijas ir pilnas ar usmanigeem
klauſitajeem, sahdsiba, peedserſchana, neschkichiba un laulibas-
pahrlahpschana pee wineem netohp ne minetas.

Mohru-seme ſteidsahs isstept sawas rohkas us Deewu.
No juhrmalahm tas misiones-kohks fahf jau sawas ſaknes
eedſiht wairak us semes-widu pee ta darba rohku leek klahht;
tapat dsimti Neegeri, kâ ari Ciropas misionari. Gan teem
jazeesch ne-isteizamas behdas un breeſmas no zilweku-afus-
lahrigeem Neegeru waldineekeem un winu laudihm. Schinis
lapâs 1874. gada-gahjumâ (misiones ſinas I. nummuri) jau
isstahſihts, kâ 2 Bahseles misionari, Kuhnê un Namſeyer ar
sawu seewu, eedrihſtejuschees apmestees pret semes-widu un
kâ no Uſchanteeschu kehniina walſts-pilſehtâ Kumafi 4 gadus
breeſmigâ zeetumâ tureti, tilai zaur Angleeschu kara-spehkeem
wareja isglabhti tapt, kas to pilſehtu ſadedſinaja. Bet to
Deewa padohmu un prahtu neweens zilweks newar aiska-
weht. Tas darbs eet us preekschu. Nahkoshâ lapâ tewim,
mihlais laſitajs, stahstischu par weenu dsimtu Neegeri, kas
zaur Deewa padohmu tam darbam ir dohts par wadoni.
Bet tu luhdſi, kâ Deewâ palihdſ Mohru-semei isstept sawas
rohkas us Deewu.

(Uf preekschu wehl.)

Latw. Awischu apghdatajs:

J. W. Safranowicz.

No zensures atwehchts. Rihgâ. 11. Februar 1878.

Druckts pee J. W. Steffenhagen un dehla.